

A Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini
Bölcsőde
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Az óvoda nevelőtestülete készítette

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	6.
2. ÓVODÁNK ADATAI	7.
3. HELYZETELEMZÉS	8.
3.1. Óvodánk természeti és társadalmi környezete	8.
3.2. Személyi feltételeink	10.
3.2.1. Nevelőmunkát segítők	10.
3.2.2. Óvodapedagógusaink, pedagógiai asszisztenseink	10.
3.2.3. Gyerekeink	11.
3.3. Tárgyi feltételeink	12.
3.4. Eszközrendszerünk	15.
3.5. Heti rendünk	15.
3.6. Napirendünk	17.
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI	19.
5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	20.
6. SPECIALITÁSAINK	22.
6.1. Környezeti nevelés, környezetvédelem	22.
6.2. Német nemzetiségi nevelés, hagyományápolás	23.
7. ÓVODAI NEVELÉSÜNK CÉLJA	27.
8. GYERMEKKÉPÜNK	29.
9. ÓVODAKÉPÜNK	30.
10. FŐ FELADATAINK	31.
10.1 Egészséges életmód alakítása	31.
10.1.1. Feladataink	31.
10.1.2. A gyermekek tevékenységei	33.
10.1.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	34.

10.2. Érzelmi nevelés, szocializáció, közösségi nevelés	35.
10.2.1. Feladataink	36.
10.2.2. A gyermekek tevékenységei	37.
10.2.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	38.
10.3. Értelmi nevelés és fejlesztés	40.
10.3.1. Feladataink	40.
10.3.2. A gyermekek tevékenységei	43.
10.3.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	45.
11. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	46.
11.1. Játék	46.
11.1.1. Feladataink	47.
11.1.2. A gyermekek tevékenységei	49.
11.1.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	50.
11.2. Munka jellegű tevékenységek	51.
11.2.1. Feladataink	52.
11.2.2. A gyermekek tevékenységei	53.
11.2.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	54.
11.3. Tanulás	55.
11.3.1. Feladataink	57.
11.3.2. A gyermekek tevékenységei	57.
11.3.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	58.
11.4. Vers, mese	60.
11.4.1. Feladataink	61.
11.4.2. A gyermekek tevékenységei	62.
11.4.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	63.
11.5. Ének, zene, énekes játék	64.
11.5.1. Feladataink	64.
11.5.2. A gyermekek tevékenységei	65.

11.5.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	67.
11.6. Rajzolás, mintázás, kézi munka	68.
11.6.1. Feladataink	68.
11.6.2. A gyermekek tevékenységei	69.
11.6.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	70.
11.7. Mozgás	72.
11.7.1. Feladataink	72.
11.7.2. A gyermekek tevékenységei	73.
11.7.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	74.
11.8. A külső világ tevékeny megismerése	76.
11.8.1. Feladataink	77.
11.8.2. A gyermekek tevékenységei	78.
11.8.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	79.
11.9. Matematikai tartalmú tapasztalatok	81.
11.9.1. Feladataink	81.
11.9.2. A gyermekek tevékenységei	82.
11.9.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	83.
11.10. Ünnepeink, hagyományaink, jeles napok óvodánkban	84.
12. KAPCSOLATAINK	87.
12.1 Család – Óvoda	87.
12.1.1. A kapcsolattartás, együttműködés formái	87.
12.2. Óvoda – Fenntartó	88.
12.3. Óvoda – Iskola	89.
12.3.1. Az együttműködés tartalma, módja	89.
12.4. Óvoda – Gyermekorvos, védőnői szolgálat	90.
12.5. Óvoda – Zeneiskola	90.
12.5.1. Az együttműködés tartalma, módja	90.
12.5.2. Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei	90.

12.6. Óvoda–A pedagógiai szakszolgálat intézményei, szakemberei	91.
12.6.1. A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság	91.
12.6.2. Nevelési Tanácsadó	91.
12.6.3. Logopédiai ellátás	92.
12.7.. Óvoda – Dél-alföldi Regionális Módszertani Bölcsőde	92.
12.9. Óvoda – Nem közoktatási intézmények, szakemberek	92.
13. ALAPELLÁTÁSON KÍVÜLI SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK	94.
13.1. Nevelési időben szervezett szolgáltatások	94.
13.2. Nevelési időn kívül szervezett szolgáltatás	94.
14. GYERMEKVÉDELEM	94.
15. DOKUMENTÁCIÓS RENDSZERÜNK	98.
15.1. Az óvodavezető pedagógiai-működési terve	98.
15.2. Az óvodapedagógusok dokumentációja	98.
15.2.1. A csoportnapló	98.
15.2.2. A gyermekek egyéni fejlesztésének dokumentációi	99.
16. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	100.
17. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	101.

*Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,
Megtanulják megkeresni a szeretetet a világon.”*

/Dorothy Law Holtz/

1. Bevezető

Óvodánk Pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vettük:

- az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramját,
- a Nemzetiségi óvodai nevelésének irányelveit,
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit,
- a bölcsődei nevelés gondozás alapelveit

Az óvodáskor az egyik legfontosabb időszak a gyermekek életében.

Visszahozhatatlanok és megismételhetetlenek a gyermekkor napjai, hetei, hónapjai. Téglák ezek, amelyből, és amelyekre a felnőtt élet felépül. Ha sok téglá hiányzik, labilis lesz az építmény.

Az óvodai nevelés csodálatos világa, a naponta megújulni képes, ingergazdag környezet adja az intézményes nevelés alapját. Az óvodában elkezdett személyiségfejlesztés, a tudatosan tervezett, szervezett, irányított pedagógiai munka egész életre kiható, meghatározó, felelősségteljes pedagógiai vállalkozás.

Mi, a hartai és a dunatetőtleni óvodában dolgozó nevelők arra tettünk fogadalmat, hogy a hozzánk kerülő gyermekeket tisztelettel fogadjuk, szeretetben neveljük. Óvodai csoportjainkban naponta jelenik meg a csoda. Elméleti ismereteink birtokában, gyakorlati tapasztalatunk széles repertoárját felhasználva foglalkozunk a ránk bízott gyermekekkel. Mindehhez hozzájárulnak óvodaépületeink és udvaraink kiváló adottságai, amitől

gyermekeink "kacsa lábön forgó palotában" érezhetik magukat. Helyi adottságainkból eredően óvodánk távlati koncepciójának meghatározó eleme a környezeti nevelés és környezetvédelem, valamint a német nemzetiségi nevelés.

Szakmai munkánk magas színvonalát a szülők, az iskola és a fenntartó is elismerik. Példa értékűnek ítélik a gyerekekhez való viszonyunkat.

2. Óvodánk adatai:

Az óvoda neve, címe, telefonszáma, székhelye:

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zsilinszky utca 3.

tel.: 06-78/507-075

e-mail: oviharta@gmail.com

Az óvoda fenntartója, címe, telefonszáma:

HARTA NAGYKÖZSÉG NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATA

6326 Harta, Templom utca 68.

tel.: 78/507-070

Telephelyünk:

6325 Dunatétlen, Rákóczi Ferenc utca 23.

Csoportjaink száma:

Harta: 5 csoport

Dunatétlen: 1 csoport

3. Helyzetelemzés

3.1. Óvodánk természeti és társadalmi környezete

Harta Duna-parti nagyközség. Lakóinak száma közel 4000 fő.

A török uralom alatt szétdúlt, elszikessedett terület benépesítésére az első telepések 1723-24-ben jöttek Hartára a Fekete-erdő környékéről. Ebből a tényből adódik a község német nemzetiségi eredete. Az újratelepítés Gróf Ráday Pál nevéhez fűződik. Később, 1947-ben a kitelepített német családok helyére a felvidékről magyar családok is kerültek Hartára.

Dunatétlen közel 500 fő lakosú kistelepülés. 1947-ben lett a község önálló faluvá a grófi majorból, így több, mint 70 éves múltra tekint vissza. A helyi hagyományok, szokások még kialakulóban vannak. Lakóközössége összetartó, a közélet iránt érdeklődő.

Harta és Dunatétlen községek Önkormányzata már 1996-ban közös Intézményfenntartó társulást hozott létre.

Helyi Önkormányzatunk – a lakossággal egyetértésben – kiemelt fontosságú feladatának tartja a környezet védelmét, a Duna-part természetes élővilágának megóvását. Ez a vidék a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz kapcsolódik, területén különböző védett madárfajok, növények fordulnak elő. Ezért Harta Nagyközség Önkormányzata Helyi jelentőségű Természetvédelmi Területté nyilvánította. Festői szépségű a Felsőzátonyi-sziget, melyet az 1998-ban készült fahídon lehet megközelíteni. A híd a Duna-rehabilitációs program részeként

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

épült. A Duna közelsége számtalan lehetőséget kínál környezetünk megismerésére, tapasztalatszerzésre.

Lakóhelyünk falusi jellege meghatározó szerepet tölt be nevelőmunkánkban. Az itt élő emberek főként mezőgazdasággal foglalkoznak. Szorgalmasak, munkájukkal szemben igényesek. Egyre több család költözik haza a nagyvárosokból, és választja a nyugodt falusi életet, a több órás vezetés ellenére is. Ennek köszönhető, hogy a gyermeklétszám növekvő tendenciát mutat.

Hartán több mint 20 éve nem működött bölcsőde. A megváltozott munkalehetőségek és a megváltozott törvényi előírások hatására szükség van a 2 éves korosztály intézményes elhelyezésére. A 2019 óta működő bölcsődét kinőttük, ezért szükségessé vált még egy bölcsődei pályázat, melyet az önkormányzat nyújtott be. 2023 szeptemberében már meg is nyitja kapuit egy külön álló épületben az óvoda mögött, egy 7 fős bölcsőde, melyet később bővíteni tudunk 14 főre.

Addig is mindkét bölcsőde működni fog és így is el tudunk látni 14 gyermeket.

3.2. Személyi feltételeink

*„Nem elegendő minden egyes ember akarata.
Szükséges, hogy mindannyian összességükben akarjanak”
(Koret)*

3.2.1. Nevelőmunkánkat segítők Az óvodáinkban dolgozó felnőtt közösség egyöntetűen fontosnak tartja, hogy a gyermekek szeretetteljes, nyugodt, biztonságot nyújtó légkörben fejlődjenek. Óvodai nevelésünkben a gyermekek mindenekfelett álló érdekét vesszük figyelembe.

3.2.2. Óvodapedagógusaink és pedagógiai asszisztenseink:

Összesen 10 óvodapedagógus, 5 dajka +1 takarítónő, 2 fő pedagógiai asszisztens, és egy óvodatitkár gondoskodik nap, mint nap az óvodába érkező gyermekekről.

Dunatetőlni telephelyünkön 1 óvónő és 1 dajka dolgozik, valamint a német nyelvi nevelést belső helyettesítéssel oldjuk meg.

A bölcsődében 2 fő kisgyermeknevelő, 2 fő bölcsődei dajka, valamint 2 fő dajka rész munkaidőben tevékenykedik

Óvónőink közül 7 fő német nemzetiségi óvónő, így biztosított minden csoportban a nyelvi nevelés, valamint 1 fő képesített fejlesztő pedagógus végzettséggel rendelkezik, aki a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekeket fejleszt.

Óvónőinket pedagógiai önállóság, rugalmasság, döntési képesség jellemzi. Elméleti-módszertani felkészültségük alapos. Mindig készek megújulni.

Érdeklődésüknek megfelelően rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, mely szakmai munkájuk eredményességét szolgálja. Jól képzettek, kellő tapasztalattal rendelkeznek. Magatartásuk következetes, szeretetteljes. Nevelési stílusuk elfogadó, toleráns.

Óvodapedagógusaink szabadon választják a meghatározott feladatokhoz kapcsolódó tevékenységeket, szabadon alkalmazzák a módszereket, melyek összhangban állnak óvodai nevelésünk céljával.

Az óvónők pozitív emberi tulajdonságaikkal, valamint szakmai „erős területeikkel” jól működő, hatékony nevelőtestületet alkotnak.

Az intézményben dolgozó dajkák érettségivel és szakképesítéssel rendelkeznek.

A gyerekekhez segítőkészen, megfelelő hangnemben fordulnak. Pedagógiai elveinket elfogadják, a gyerekek felé igyekeznek azokat közvetíteni. A dajkákat – szakképzettségükre alapozva – az óvodapedagógusok programjaik alapján vonják be a nevelési és pedagógiai céljaik megvalósításába.

Valódi segítői nevelőmunkánknak.

Takarítónk sokat segít az óvoda esztétikus környezetének megteremtésében. Mindannyian igényesek munkájuk és környezetük iránt.

3.2.3. Gyerekeink

A gyerekek csoportba sorolásának alapja általában a biológiai életkor, de e tekintetben rugalmasak vagyunk. Figyelembe vesszük a gyermekek érdekét: a testvéri kapcsolatokat, egyéni képességeiket, fejlettségüket, fejlődésük ütemét. Fontos szempont, hogy a gyermekek nem szenvedhetnek semmilyen hátrányos megkülönböztetést.

Alapító okiratunkban megfogalmaztuk az integrált nevelést, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését. Ez azt jelenti, hogy felvállaljuk a beilleszkedési, magatartási zavaros – nehezen nevelhető gyermekek, és a részképeség- és figyelemzavarral küzdő gyermekek, valamint az enyhe fokban sérült gyermekek nevelését, fejlesztését is. Csoportszervezéskor figyelünk arra, hogy részarányuk ne legyen magas az egyes csoportokban.

Optimális esetben egy-egy gyermekcsoporttal állandó csoportvezető óvónők foglalkoznak 3-4 évig, lehetőség szerint az óvodába lépéstől az iskolakezdésig. Ez a dajkák esetében is így van. A gyermekeknek ez az állandóság érzelmi biztonságot jelent. Az óvodapedagógusok esetében pedig lehetőséget biztosít arra, hogy figyelemmel kísérjék az egyes gyermekek fejlődési állomásait, s a nevelés és a képességfejlesztés területén adódó további feladataikat ennek függvényében határozzák meg.

3.3. Tárgyi feltételeink.

Óvodánk épületét 1990-ben vehettük birtokunkba. Helyiségei tágasak, világosak, a gyerekek igényeinek megfelelőek, komfortérzetüket maximálisan kielégíti. Mind a 6 csoportszobájához külön mosdó és öltözőhelyiség tartozik. Az épület egyik szárnya külön bejáratú. Ennek földszinti részét 2 csoportszobával – a lecsökkent gyermeklétszám miatt – más intézményi funkcióra átadtuk, ez most az iskolások étkezőhelyisége.

Az épület folyosóinak előterében állandó fotókiállításon mutatjuk be nemzetiségi hagyományainkat: a hartai bútorfestést, népviseletet, a helytörténeti gyűjteményt.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

Csoportszobáink berendezése javarészt új. A felújítás évről évre látványos eredményeket nyújt, a gyerekek szempontjából komfortos játszóhelyet biztosít. Óvónőink egyéni elképzeléssel, ízlésesen díszítve tették még otthonosabbá, barátságosabbá. Játékellátottságunk kiváló. A csoportszobákban történő játékfajtákhoz biztosított a hely és az eszközök. Tornaszoba kialakítása még megoldásra váró feladat.

Különleges adottsága óvodánknak a „zsibongó” – melyet a csoportok napközben használhatnak a gyerekek mozgásigényének kielégítésére. Bordásfallal felszerelt, lehet benne szaladgálni, csúszdázni, akár hangoskodni is. Csak a gyermekek biztonsága szab határt a választható tevékenységeknek. Ez ad helyet óvodai rendezvényeinknek is, ünnepeinknek, báb- és meseelőadásoknak, kiállításoknak, stb. Ez a gyerekek kedvenc helye az épületben.

Nevelői szobánk tágas, minden alkalmazottnak saját helyet biztosít adminisztrációs feladatai ellátására. Ez nevelőtestületi értekezleteink, de felnőtt közösségünk ünnepeinek helye is. Az óvónők és a dajkák számára is külön öltözőhelyiséget alakítottunk ki.

Szakmai könyvtárunk széles körű, számtalan segédanyag áll a pedagógusok rendelkezésére mind a magyar-, mind a nemzetiségi nyelvű foglalkozások megtervezéséhez.

Fejlesztő pedagógusunknak külön helyisége van a gyermekek kiscsoportos és egyéni fejlesztő foglalkozásainak megszervezéséhez. Felszereltsége rendkívül sokrétű.

Sok játék szolgál:

- az értelmi képességek (pszichikus funkciók, kognitív folyamatok),
- motorikus képességek (mozgás, testséma, finommozgások),

- a beszéd és kommunikáció gyakorlására, fejlesztésére.

Az óvodavezető, az óvodavezető-helyettes és az óvodatitkár egy irodai helyiségben végzi az adott papírmunkát.

Dajkáink jól felszerelt mosókonyhában, helyben mossák a gyerekek ágyneműjét, törölközőit és az egyéb textíliákat. Külön vasaló- és gardrób helyiségünk is van az épületben.

Az óvodás és iskolás gyermekek, valamint az önkormányzati dolgozók részére az épületünkben lévő konyhában főznek. Az iskolás gyermekek részére az óvoda földszintjén 2 csoportszobából ebédlőt alakítottak ki, így lehetőség van az étel szállítása nélkül is a kulturált étkezésre.

A dolgozók komfortérzetét javítja, hogy jó munkakörülmények között végezhetik különböző tevékenységeiket.

Az épülethez nagy, füves udvar tartozik, mely jól szolgálja a gyerekek mozgásigényének kielégítését, testi fejlődését. A homokozó játékok, babaház, labdák, hinták, mászóókák, csúszdák, járművek, stb. mind-mind számtalan lehetőséget nyújtanak a gyakorló-, szerep-, és mozgásos játékokhoz.

Az udvaron lehetőségük van a különböző csoportokba járó gyermekeknek a találkozásra, együtt játszásra.

Sok támogatást kaptunk udvarunk kialakításához a helyi vállalkozóktól, szülőktől. Az elhasználódott, elavult fajtékokat leselejteztük és lecseréltük a szabványnak megfelelően. Néhányat Alapítványunk támogatásával pótolunk, néhányat nemzetiségi támogatásból.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

A dunatetőlenti telephelyünk régi épületben működik. Ésszerű átalakítással sikerült a gyermekek igényeinek megfelelő, korszerű körülményeket teremteni. Mivel 2 csoportszobával rendelkezik, ezért rugalmasan oszthatják el a különböző tevékenységeket. Jó gyakorlat alakult ki ennek megszervezésére. Az épület felszerelése gyermekléptékű, praktikus. Játékellátottsága megfelelő.

Az udvar tágas, napos és árnyékos részek váltakoznak, felszereltsége kiváló.

Új játékokat telepítettek a dunatetőlenti telephelyünk udvarára is, többek között, babaházat, libikókát, hintát és rugós játékot.

Mind a belső terek, mind az udvarok berendezésénél elsődlegesen a gyermekek igényeit, valamint a biztonsági szempontokat vettük figyelembe.

3.4. Eszközrendszer

Eszközrendszerünket a Köznevelési törvénynek megfelelően alakítjuk ki. A hiányzó, elhasználódott dolgokat pályázati, alapítványi és költségvetési forrásból folyamatosan pótoljuk.

3.5. Hetirendünk

*Óvodapedagógusaink által kezdeményezett foglalkozások és időtartamuk
hetenként*

		Kiscsoport	Középső csoport	Nagycsoport
Vers, mese	Kötött			1 magyar, 1 német
	Kötetlen	3	3	3
	Kötött v. kötetlen	1 magyar, 1 német	1 magyar, 1 német	

Ének, zene, énekes játék	Kötött			1 magyar, 1 német
	Kötetlen	1 magyar, 1 német		
	Kötött v. kötetlen		1 magyar, 1 német	
Rajzolás, mintázás, kézi munka	Kötött			1
	Kötetlen	1		
	Kötött v. kötetlen		1	
Mozgás	Kötött	1	1	2
	Kötetlen			
	Kötött v. kötetlen			
A külső világ tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok	Kötött			1 magyar, 1 német
	Kötetlen	1 magyar, 1 német	1	1
	Kötött v. kötetlen		1 magyar, 1 német	1
Időtartamuk foglalkozásonként		10-20 perc	20-30 perc	30-40 perc

Az adott óvodai csoport és a gyermekek igényeinek figyelembevételével a foglalkozások helye és időkeretei megváltoztathatók. A rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás elősegíti, hogy a heti rend a gyermekek életének észrevétlen szabályozója legyen.

3.6. Napirendünk

Az óvodások napirendje

A tevékenységek			A tevékenység megnevezése
kezdet	vége	ideje	
6,30	7,15	45 perc	Gyülekezés, játék, szabadon választott tevékenység a gyülekezős teremben
7,15	10,30	3 ó 15 perc	Szabadon választott tevékenység, játék, kezdeményezés, teremrendezés, tisztálkodás, tízórai
10,30	11,45	1 ó 15 perc	Levegőzés, udvari játék, séta, megfigyelések a természeti és társadalmi környezetben
11,45	13	1 ó 15 perc	Előkészület az ebédeléshez, tisztálkodás, ebéd, testápolási teendők, fogmosás, teremrendezés, ágyazás
13	15	2 óra	Csendes pihenő
15	15,45	45 perc	Öltözködés, ágyazás, tisztálkodás, uzsonna
15,45	17	1 ó 15 perc	Játék, szabadon választott tevékenység, hazamenetel

Őszi Napirend

Nagy csoport

6.30 – 8.00	Érkezés, játék
8.00 – 8.30	Reggelizés, játék
8.30 – 9.00	Gondozás, játék
9.00 – 9.30	Játék a szobában
9.30 – 9.45	Tízóraizás, játék a szobában
9.45 – 11.00	Jó idő esetén öltözködés, játék az udvaron, rossz idő esetén játék a szobában vagy a tornatérben
11.00 – 11.30	Gondozás, játék
11.30 – 12.00	Ebédelés, játék
12.00 – 15.00	Alvás, ébredés szerinti gondozás, játék
15.00 – 15.30	Uzsonnázás, játék
15.30 – 17.00	Játék, hazamenetel

A napirend szervezett keretben, biztosítja a 3-7 éves gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet. Napirendünkön belül a legtöbb időt a gyermek legfontosabb tevékenysége, a játék kapja.

Rugalmasan vesszük figyelembe az egyes tevékenységek időigényét, figyelembe vesszük a gyermekek fejlődése közben bekövetkezett változásokat. Az egyes tevékenységekre fordítható időt megváltoztathatjuk a körülmények, az időjárás és a váratlan események hatására.

4. A Bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei

A bölcsőde összetett - családsegítő, szociális, egészségügyi, nevelési funkciót tölt be. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkozást és étkezést biztosít azon gyermekek számára, akiknek szülei munkavégzésük vagy egyéb okok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. Az intézmény célja az egészséges testi, lelki fejlődés biztosítása valamennyi gyermek számára. Az értelmi, érzelmi és szociális fejlődés támogatása. Barátságos, biztonságos, szeretetteljes légkörben, az életkorának megfelelő környezetben az aktivitás kibontakoztatása, a szocializáció segítése.

A kisgyermekről szakképzett kisgyermeknevelők gondoskodnak. Dolgozóink jól ismerik a korosztály fejlődésének jellemzőit, a gyermekek egyéni igényeit. Nevelőmunkájukban gyermekközpontú szemlélet, segítő magatartás érvényesül. A „saját” kisgyermeknevelők 6-7 gyermeket látnak el, felelősséget vállalnak a kisgyermekek érzelmi- értelmi-, szociális fejlődéséért, testi-lelki jólétéért. A kisgyermeknevelők állandó jelenléte, figyelme, segítő magatartása biztonságot nyújt a gyermekek számára.

Bölcsődénkben változatos, színes játékkészlet segíti az önálló, szabad játékot, a gyermekek aktivitásának, kreativitásának kibontakoztatását. Nagy hangsúlyt fektetünk a gyermekek korának megfelelő önállósodásra, a helyes higiénés szokások, viselkedési szabályok elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére. Fontosnak tartjuk a korszerű étkeztetést, a helyes táplálkozási szokások kialakítását, az életkornak megfelelő tápanyagszükséglet kielégítését. A bölcsődés gyermekek egészségügyi állapotát, fejlődését bölcsődénk gyermekorvosa rendszeresen ellenőrzi.

5. Az óvodai élet megszervezésének alapelvei

- ✓ A teljes óvodai élet során tiszteletben tartjuk a gyermekek emberi méltóságát.
- ✓ Biztosítjuk a gyermekek mindenek felett álló érdekének védelmét.
- ✓ A gyermekek szükségleteire építve elősegítjük személyiségük harmonikus fejlődését.
- ✓ Érezhetik, hogy szeretjük, megbecsüljük, partnerként kezeljük őket.
- ✓ Dolgozóink magatartása elfogadáson, nagyfokú tolerancián alapul.
- ✓ Az óvónők, pedagógiai asszisztensek, viselkedése modell értékű.
- ✓ Érzelmi biztonságot nyújtó légkört teremtünk óvodánkban.
- ✓ Biztosítjuk a feltételeket a sajátos nevelési igényű gyermekek együttneveléséhez.
- ✓ Minden gyermek számára esélyegyenlőséget biztosítunk.
- ✓ Differenciáltan, az egyéni bánásmód érvényesítésével fejlesztünk.
- ✓ Tiszteletben tartjuk a családok belső szokásait. Bizalmon alapuló partnerkapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel. Reálisan tájékoztatjuk őket gyermekük fejlődéséről.
- ✓ Nevelési folyamatunkban kiemeljük a környezet jelentőségét, a környezetvédelem fontosságát.
- ✓ A szülőföld szeretetét saját példánk által hangsúlyozzuk.
- ✓ A nevelés és fejlesztés során figyelembe vesszük az egyéni adottságokat, az eltérő fejlődési ütemet.
- ✓ A gyermekek életkorának megfelelő életritmust alakítunk ki.
- ✓ Biztosítjuk az egészséges életvitel szokásainak elsajátítását.
- ✓ Biztonságos, kultúrált környezetet teremtünk a gyermekeknek.
- ✓ Valljuk, hogy az óvodás korosztály elsődleges tevékenysége a játék.
- ✓ Megteremtjük a változatos tevékenységek lehetőségét.
- ✓ Biztosítjuk az alkotás szabadságát. Segítjük kreativitásuk kibontakozását

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ A gyermekek kíváncsiságára alapozunk, és önálló tapasztalatszerzésre ösztönözzük őket.
- ✓ A nevelési folyamatot fokozatosság, folyamatosság, rugalmasság jellemzi.
- ✓ Biztosítjuk a nemzetiségi nyelv megismerését a különböző tevékenységeken keresztül.
- ✓ Lehetőséget teremtünk a nemzetiségi hagyományaink megismerésére, ápoljuk azokat. Elősegítjük a gyermekek identitástudatának kialakulását.
- ✓ A nemzetiségi nyelvhez való pozitív viszony kialakításával felkészítjük a gyermekeket az iskolai nyelvtanulásra.

6. Specialitásaink

Óvodai nevelésünk fő irányvonalát a helyi sajátosságok figyelembe vételével határoztuk meg. Értékmegőrző törekvéseink találkoznak a szülők, a lakosság és a fenntartó igényeivel.

Ezek, mint speciális elemek jelennek meg nevelési feladataink között:

- ✓ környezetvédelem és fenntarthatóság Zöld Óvodán keresztül
- ✓ német nemzetiségi nevelés, hagyományápolás

6.1. Környezeti nevelés, környezetvédelem

A környezettel való ismerkedés óvodai nevelésünk egészében érvényesülő folyamat. Óvodásaink tevékenyen részt vesznek a külső világ megismerésében.

A falusi életmódból adódóan lehetőségük van közvetlenül megfigyelni környezetünk növény- és állatvilágát, az itt élő emberek mezőgazdasági tevékenységét: állatgondozást, földművelést, növénytermesztést.

A Duna közelsége nagy kincs a községünkben élő emberek számára. Festői szépségű kirándulóhely, amely adottságot mi is igyekszünk kihasználni. Egész év folyamán lehetőséget kínál élményszerzésre, a gyermekek ismereteinek bővítésére. Rendszeres tapasztalatszerző sétáink alkalmával, figyelemmel kísérhetjük az évszakok változásának hatását a természetre: erdő növényzete, állatvilága; víz, vízpart élővilága.

A gyerekek sokféle érzékszervi tapasztalatot szereznek a természeti jelenségek változásáról. E tapasztalatok útján eljuttatjuk őket arra a következtetésre, hogy az ember és a természet szoros kölcsönhatásban áll egymással. Környezeti

adottságunkat eszközként használjuk fel a környezettudatos magatartás kialakításában. Reményeink szerint egy gondolkodni másként is képes generációt tudunk felnevelni. Ne az legyen a prioritás, hogy elmennek a szupermarketbe, és azt vegyék meg, amit nagyüzemi gazdálkodással, számos vegyszer és adalékanyag hozzáadásával állított elő egy nagyvállalat, hanem hogy a mi kezünk munkája által juthassunk élelmiszerhez, mert az egészségesebb és olcsóbb. Azt próbáljuk átadni nekik, hogy a földre ne csak úgy tekintsenek, amin járni tudunk, hanem az élő környezetre emeljék a tekintetüket. Hogy fontos legyen, hogy mi az, amit mi adhatunk az élővilágnak, és ezáltal mi mit kaphatunk, mit érdemlünk tőle vissza. Attól, hogy ezt már óvodáskorban megtapasztalhatják, még nyilván nem egyenes az út a fenntartható világhoz, de az alapokat mindig kora gyermekkorban kell, hogy magukévá tegyék. Ez a gondolat akkor lesz valódi és megvalósítható, ha a figyelmüket a továbbiakban is ezekre az eszmékre tudjuk fordítani. Ebben nagy szerepe van az óvodánknak, de ez az edukációs szemlélet kevésnek minősülhet, ha nem párosul a mindennapi életükben a közvetlen környezetük nézeteivel is.

6.2. Német nemzetiségi nevelés, hagyományápolás

„Um die Herzen der Kinder zu gewinnen, spiele man mit ihnen!”

(Guths-Muts)

(„A gyermekek szívét megnyerni a játékkal tudjuk igazán”)

Óvodánk német nemzetiségi óvoda. Ezért különösen fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink megismerjék és ápolják a nemzetiségi hagyományokat, s a maguk módján megőrizték tárgyi és szellemi értékeit.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

A Falumúzeumban megismerkednek a múlt használati tárgyaival, bútoraival, a népviselettel. A bútorfestő népművészhez látogatva közvetlen tapasztalatot gyűjtenek a hartai bútor hagyományos motívum- és színvilágáról. Ezt az óvodai rajzolás során is felelevenítjük.

Falujáró sétáink alkalmával felkeressük a hagyományos stílusban épült épületeket. Ezekről albumot is készítettünk.

Mivel csak az idős korosztály beszéli a tájnyelvet, fontosnak tartjuk, hogy nemzetiségi óvónőink által már az óvodás korosztály is hallja, megismerje a nemzetiségi nyelvet. Az irodalmi német nyelv mellett igyekszünk „átmenteni” a sváb tájnyelv néhány fennmaradt mondókáját, versikéjét, dalkincsét. Ebbe bevonjuk a nagymamákat, nagypapákat, idős embereket is. Rendezvényeinken ezek bemutatására is sort kerítünk.

Az Idősek Klubjának tagjai megmutatják a hartai kézimunka jellegzetes darabjait, készítésének módját (pl.: kötött lábbeli „tutyi”, tűpárna, fonallabda, stb.).

A nemzetiségi tánccsoport közvetíti számunkra az egyedi német népviseletet és a nemzetiség mozgáskultúráját, táncát, a zenei hagyományokat.

A Hagyományőrző Kulturális Egyesület gyermek-tánccsoportjába óvodásaink is járnak.

A nemzetiségi óvodai nevelés irányelve

1. A nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A nemzetiségi nevelés célja és feladata:

- Német nemzetiségi környezet biztosítása

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- Hagyományok és a kultúrához kötődő nemzetiségi szokások ápolása
- nemzetiségi identitástudat kialakulásának biztosítása, fejlesztése

2. A nemzetiségi nevelést folytató óvodában törekedni kell arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése mellett- figyelembe véve a gyermekek nyelvismeretét- minél teljesebbé váljon a nemzetiség nyelvén folyó, utánzásra alapuló nyelvelsajátítás.

3. A nemzetiségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg a nyelvelsajátítást.

A nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda mindkét nyelv fejlesztését szolgálja. A két nyelv használatának arányát az óvodai élet kezdetén a gyermekcsoport nyelvismerete határozza meg.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- Az óvodai nevelési folyamat eredményeként a gyerekekben alakuljon ki pozitív érzelmi viszony a nemzetiségi nyelv iránt
- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen aktív és passzív szókinccsel
- Tudjon tájékozódni az ismert kommunikációs helyzetekben (gondozási szituációk, egyéb óvodai tevékenységek)
- Ismerjen a nemzetiség kultúrájából dalokat, verseket, meséket, játékokat
- Ismerkedjen meg a helyi nemzetiségi szokások, hagyományok és tárgyi kultúra értékeivel, tanulja meg azok tiszteletét.

Deutsches Nationalitätenprogramm

Ziele und Aufgaben in den zweisprachigen Gruppen

Ziele:

1. Die Kinder auf die deutsche Sprache vorbereiten

- Eine Positive Einstellung zur Sprache gewinnen
- Die Pflege der deutschen Sprache im Kommunikationsprozess

2. Den Kindern die deutsche Sprache lernen

- Grammatik, Aussprechung
- Grundkenntnisse
- Aktiven und passiven Wortschatz aneignen lassen (der passive Wortschatz ist betont)
- Entwicklung der Sprachfertigkeiten und Fähigkeiten der Kinder

3. Pflege der Traditionen

Aufgaben

Erziehungsaufgaben:

- Die Entwicklung des Denkens der Ausdrückfähigkeiten
- Der Kindern sollen die sprachlichen Übungen Freude machen
- Die Kinder sollen eine Beziehung zu der deutschen Sprache gewinnen

Bildungsaufgaben:

Ermöglichen die Herausbildung von Sprechfertigkeiten und Sprachfähigkeiten.

Die Kinder sollen mit den Grundprinzipien der deutschen Sprache vertraut werden. Sie sollen sich die Grundkenntnisse in der deutschen Sprache aneignen.

Der Wortschatz der Kinder soll erweitert werden:

- Mit Wörtern und sprachlichen Wendungen
- Mit Reimen und Gedichten, Kinderliedern
- Bewegungsspielen, Kreisspielen und mit einigen Märchen

7. Óvodai nevelésünk célja

*„ A játékban az a legfontosabb, hogy a gyermek élvezi és ezen keresztül éli meg magát az életet. Ezért a cél az, hogy a gyerek minden tevékenységet játékként élhessen meg”
(Hétköznapi varázslatok)*

Az óvodánkban folyó nevelést az alábbi célok határozzák meg:

- Az egész gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése. A családokkal együttműködve, a családi nevelést kiegészítve – a gyermekek testi-lelki gondozása, ápolása, védelme.
- Nyugodt, derűs, biztonságos óvodai környezet kialakítása, mely lehetővé teszi a gyermekek képességeinek kibontakozását. Egyenlő esélyt teremtve a szociálisan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyerekeknek is.
- A gyermekek életkori és egyéni fejlettségére alapozva, eltérő fejlődési ütemüket figyelembe véve fejleszteni őket. Nevelő-fejlesztő tevékenységünkkel felkészíteni az óvodásokat az élet következő lépcsőfokára, az iskolára.
- Tevékenységekre ösztönző, élményekre épülő módszerekkel elősegíteni a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődését, tehetségük kibontakozását.

A helyi igényekhez kapcsolódva részcélokat is meghatároztunk:

- Célunk a kisebbség nyelvének és kultúrájának megismerttetése, a kulturális hagyományok átörökítése, a nyelvtanulási igény megalapozása.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: ovifarta@gmail.com

- A környezettel való pozitív kapcsolat kialakítása a gyermekek tapasztalataira, érdeklődésére, kíváncsiságára támaszkodva.
- A környezettudatos nevelés, valamint a német nyelvi környezet megteremtése az óvodai életet végigkísérő folyamat.

8. Gyermekképünk

Mai rohanó világunkban az anyagi biztonság megteremtése egyre több energiát és időt igényel a felnőttektől. Kevesebb idő, türelem jut a családban növekvő gyermekekre.

A családi élet, családi együttlét biztonságot nyújtó melegét, és a családi nevelést nem pótolhatja semmilyen intézményrendszer. Az óvoda is csak kiegészítheti azt. Mégis ránk vár a feladat, hogy segítsük a gyermeket az őt körülvevő világot megismerni, hogy abban eligazodni, tájékozódni tudjon, s majd értékes részévé váljon.

Óvodánk a különböző tevékenységformákon keresztül biztosítja az óvó-védő-, szociális -, és személyiségfejlesztő funkcióinak megvalósulását – minden gyermek számára egyenlő esélyt teremtve.

Kiemelt szerepet kap a környezeti nevelés, környezetvédelem, a német nemzetiségi nevelés és hagyományápolás.

Arra törekszünk, hogy a felnövekvő gyermekek önmaguk és mások érdekében elmélyülten munkálkodóak, érdeklődőek, a világ dolgaira rácsodálkozóak, a szépre, jóra fogékonyak legyenek. Legyenek toleránsak társaikkal szemben, fogadják el azok másságát, alakítsanak ki baráti kapcsolatokat. Tudjanak kompromisszumot kötni. Személyiségük önmagukhoz mértén – megfelelően fejlődjön. Bízzanak önmagukban, bátran kezdeményezzenek, legyenek kreatívak, ötletgazdagok, feladataikat leleményesen oldják meg.

9. Óvodaképünk

Óvodánk épülete, berendezése, udvara a gyermekek kényelmét, biztonságát szolgálja. Esztétikus, tágas, tiszta – biztosítja a gyermekek egészségének megőrzését, játék- és mozgásigényének kielégítését. Tárgyi környezete alkalmazkodik a gyermekek életkori igényeihez.

A gyermekszerető, pedagógiaileg jól felkészült óvónőink, és kedves, szorgalmas dajkáink érzelemdús, családi légkört teremtenek a gyermekeknek.

Példamutató a felnőttek egymás iránti viselkedése. Nevelőtestületünk egységesen, összehangoltan tevékenykedik. Megegyező pedagógiai szemléletmódunk, hasonló értékrendünk biztosítéka hatékony nevelőmunkánknak.

Valljuk, hogy a gyermekek legfontosabb tevékenysége a játék, melyen keresztül leginkább fejlődnek társas kapcsolataik, alakulnak közösségi érzelmeik is. A játék a kisgyermek elemi szükséglete, melyet nap, mint nap ki kell elégítenie. Ennek feltételeit megteremtjük, ezáltal biztosítjuk a kötetlen, széles skálán mozgó játéktevékenységek kibontakoztatását.

Óvodapedagógusaink, pedagógiai asszisztenseink nyitottak, toleránsak a szülők felé. Igyekeznek velük jó kapcsolatot kialakítani a gyermekek érdekében.

Fontosnak tartjuk a gyermekek tevékenykedtetését. Így lehetőségük adódik sokoldalú tapasztalatszerzésre a természeti és társadalmi környezetről egyaránt.

Közvetítjük a gyermekek számára a nemzetiségi kultúra értékeit, a természet megóvásának fontosságát. Ezáltal kialakul a gyermekekben a szülőföld iránti szeretet, és tisztelet a nemzetiségi hagyományok iránt.

10. Fő feladataink

10.1. Egészséges életmód alakítása

A gondozás a kisgyermek alapvető biológiai szükségleteit elégíti ki. Elősegíti növekedésüket, fejlődésüket. Hozzájárul egészségük megőrzéséhez, egészséges életmódjuk kialakulásához, jó közérzetükhöz. Az óvodában az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés és alvás megszervezésével, az ehhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel és az ezen alapuló szokások kialakításával biztosítjuk az egészséges életmódot, az egészséges életvitel iránti igény kialakulását.

Fontos, hogy nevelőmunkánk kiindulópontja a gyermek fejlődését elősegítő környezet megteremtése legyen, hogy a gyermekek egyéni fejlettségüknek megfelelően képesek legyenek a környezethez való legoptimálisabb alkalmazkodásra.

10.1.1. Feladataink:

- ✓ Kialakítjuk a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- ✓ Törekszünk a gyermekek egészségének védelmére, testi szükségleteinek kielégítésére.
- ✓ Kialakítjuk az egészséges életmód, és egészségmegőrzés szokásait.
- ✓ Formáljuk a személyi higiéné és környezeti tisztaság iránti igényt
- ✓ A gyermekeket saját testi épségük megóvására neveljük
- ✓ Megszervezzük a korosztálynak és az egyéni igényeknek megfelelő, helyes életritmust.

- ✓ Az egészséges táplálkozás igényére neveljük a gyermekeket.
- ✓ Megismertetjük a gyerekekkel a kultúrált étkezési szokásokat.
- ✓ Odafigyelünk a megfelelő higiénés szokások alakulására.
- ✓ Megteremtjük az esztétikus és önálló öltözködés feltételeit.
- ✓ Kielégítjük a gyermekek mozgásigényét.
- ✓ Állóképességüket növeljük.
- ✓ Gyermekeink részére biztosítjuk a sokoldalú edzést.
- ✓ Változatos eszközöket biztosítunk mozgásfejlődésük elősegítéséhez.
- ✓ Szabadidős programokat, sétákat szervezünk.
- ✓ A nyugodt pihenés feltételeit megteremtjük.
- ✓ Gondozási helyzetekben megegyezés szerint kialakított mondatmodellekkel közvetítjük a nemzetiségi nyelvet.

A sajátos nevelési igényű gyermekekre különös figyelmet fordítunk:

- ✓ A mentálhigiénés sérüléseket igyekszünk megelőzni, feloldani, kompenzálni.
- ✓ A mozgásában korlátozott gyermekeknél a mozgásos akadályozottság sok eltérést mutat, ezért a számukra szükséges eszközöket és feltételeket biztosítjuk differenciált fejlesztésük érdekében.
- ✓ A látássérült gyermekek esetében különösen ügyelünk a szem védelmére.
 - Kiemelt feladatunk: a látás-mozgás koordináció, a finommozgás fejlesztése, a látásnevelés.
 - A többi érzékszervre támaszkodva, a környezet vizuális megismertetése által kompenzáljuk hiányosságukat.
- ✓ A hallássérült gyermekeknek segítséget adunk az emberi beszédhang és a környezeti hangok minél pontosabb felismerésében és megkülönböztetésében.

- ✓ A családokkal együttműködve igény szerint kapcsolatba lépünk segítő szakemberekkel, intézményekkel.

10.1.2.A gyermekek tevékenységei

- ✓ Aktívan közreműködnek környezetük rendben tartásában.
- ✓ Szükség esetén részt vállalnak a teremrendezésben: játékuknak, egyéb tevékenységeik igényének megfelelően maguk is átalakítják.
- ✓ Testi szükségleteiket felismerik és kielégítik.
- ✓ A testápolási teendőket megtanulják, gyakorolják: a mosakodást, WC-használatot, zsebkendőhasználatot.
- ✓ Az egészséges életmódról alapvető ismereteket szereznek.
- ✓ Vigyáznak saját és társaik testi épségére.
- ✓ Az önkiszolgálás különböző mozzanatait szívesen elvégzik, szükség esetén segítenek egymásnak: öltözködés, cipőkötés, terítés, kultúrált étkezés.
- ✓ Megismerik az egészséges táplálkozás alapjait.
- ✓ Elsajátítják a kultúrált étkezés szokásait.
- ✓ Játékos tevékenységeket végeznek a mozgás terén.
- ✓ A különböző sporttevékenységek által edzik szervezetüket, növelik állóképességüket.
- ✓ A környezetben hosszabb-rövidebb sétákat tesznek, és elsajátítják az egészséges életmóddal kapcsolatos szokásokat.
- ✓ A helyes napi életritmus kialakítására törekszenek: az aktív tevékenységek és az alvás, pihenés váltakozásával.
- ✓ Követik a nemzetiségi nyelven kapott utasításokat.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek a sérülésük mértékének megfelelően vesznek részt az egészséges életvitel kialakulásában.

10.1.3.A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Ügyelnek saját személyük gondozottságára és környezetük rendjére.
- ✓ Szívesen segítenek, észreveszik az elvégzendő feladatokat.
- ✓ Vigyáznak a maguk és társaik testi épségére.
- ✓ Biológiai szükségleteiket felismerik, mindennapi szükségleteiket önállóan elégítik ki.
- ✓ Önállóan tisztálkodnak.
- ✓ Öltözködésük önálló, alkalmazkodnak az időjárási viszonyokhoz.
- ✓ Önmaguk kiszolgálásában aktívak.
- ✓ Önkiszolgáló tevékenységeik a készség szintjére fejlődnek.
- ✓ Kultúráltnak érzik, az evőeszközöket megfelelően használják, igénylik az asztal esztétikai rendjét.
- ✓ Elsajátítják az egészséges táplálkozás alapjait.
- ✓ Szívesen mozognak, futnak, sétálnak.
- ✓ Kialakulnak a kívánatos viselkedésformák.
- ✓ Figyelmesekek egymás iránt, segítik egymást.
- ✓ A pihenés során tekintettel vannak társaikra.
- ✓ Megértik és követik a nemzetiségi nyelven kapott utasításokat.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képesek a sérülésük fokának megfelelően részt venni az egészséges életvitelük alakításában.

10. 2. Érzelmi nevelés, szocializáció, közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért fontosnak tartjuk, hogy már az óvodába kerüléskor kedvező érzelmi hatások érhék a gyermeket.

Az óvónő-gyermek és a kisgyermeknevelő-gyermek közötti pozitív érzelmi kapcsolat kialakulásának érdekében már az óvodába lépés előtt otthonában látogatjuk meg a gyermekeket. Így megismerhetjük az otthoni körülményeket és a családi nevelés szokásait, amire építeni tudunk. Óvodánk nyitott, a szülő bármikor bejöhet gyermekével ismerkedni az óvodával. A beszoktatás folyamatosan, igény szerint a szülővel történik.

Az óvodánk nyugodt, szeretetteljes légköre, kultúrált, tiszta környezete segít a gyermeknek elfogadni, megszokni az új körülményeket.

Az egyéni bánásmód tovább erősíti az óvónő-gyermek közötti kölcsönös érzelmi kötődést. A felnőtt viselkedése minta a gyermek számára. Közvetíti, formálja a sokféle érzelmet, segíti, hogy kialakuljon és erősödjön a gyermek érzelmi beleélése, az érzelmek felismerése, átélése, saját érzelmeik kifejezése, az indulati élet szabályozása.

Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik. A csoport az egyént, az egyén a csoportot gazdagíthatja. Az óvodában lehetőséget teremtünk a gyermekek társas szükségleteinek kielégítésére. A szocializáció szempontjából fontos a közös élményekre alapozott tevékenységek gyakorlása, a szociális érzékenység fejlesztése, a társas együttélés szabályainak, alapvető normáinak szokásainak megalapozása, az önismeret alakítása.

10.2.1. Feladataink

- ✓ Megteremtjük az érzelmi stabilitás feltételeit.
- ✓ A csoporton belül olyan szeretetteljes légkört teremtünk, amely a gyermekek érzelmi biztonságát szolgálja.
- ✓ Az érzelmi intelligencia fejlesztése kiemelt fontosságú:
 - Érzelmi kifejezésmódokat tanítunk.
 - Szoktatjuk a gyerekeket az önkontrollhoz.
 - Kialakítjuk a helyes erkölcsi magatartást.
 - Odafigyelünk motivációs szükségleteinek kielégítésére.
- ✓ A szociális, esztétikai, erkölcsi érzelmeket megalapozzuk.
- ✓ Az érzelmek kezelésére nevelünk az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően.
- ✓ Kialakítjuk a csoport szokásrendszerét, a közösségi élet szabályait.
- ✓ Fontosnak tartjuk a társas kapcsolatok kialakítását.
- ✓ Megismertetjük a gyermekeket az alapvető konfliktuskezelési technikákkal.
- ✓ Az identitástudatot megalapozzuk.
- ✓ Egészséges énképüket formáljuk.
- ✓ A közösséggé válás érdekében saját jelkép- és szimbólumrendszert alakítunk ki.
- ✓ Értékeink megőrzése céljából megismertetjük a hagyományokkal gyermekeinket.
- ✓ Partneri kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel az eredményes együttnevelés érdekében.
- ✓ Megalapozzuk a másság elfogadásához szükséges beállítódásokat.
- ✓ Segítjük a nehezen szocializálható gyermekek beilleszkedését.
- ✓ Ápoljuk a kisebbségi kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat.
- ✓ A kisebbségi intézményekkel és szervezetekkel kapcsolatot tartunk.

Óvodánk felvállalja a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését, fejlesztését is. Ehhez kapcsolódó feladataink:

- ✓ A hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekekkel szeretettel, nyugodt, biztonságot keltő módon foglalkozunk. Bizalmon alapuló kapcsolatokat alakítunk ki.
- ✓ Szükség szerint – differenciáltan: báb, rajz, játék, beszélgetés módszerével segítjük érzelmi problémáik feldolgozását, alakítjuk érzelmi önszabályozásukat.
- ✓ A magatartás és viselkedészavaros gyermekeket megismerve egyéni fejlesztési tervet készítünk. Velük a viselkedés-rendezési módszereket alkalmazzuk.
- ✓ A visszahúzó, zárkózott gyermekekkel különös tapintattal foglalkozunk. Pozitív értékeiket kiemelve fokozatosan segítjük társaik bevonásával, hogy jól érezzék magukat, megtalálják helyüket a közösségben.
- ✓ A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyermek fejlődéséről, az elért eredményekről.
- ✓ A családokkal együttműködve igény szerint kapcsolatba lépünk segítő szakemberekkel, intézményekkel.

10.2.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ Szívesen járnak óvodába, kötődnek társaikhoz és a felnőttekhez.
- ✓ Megismerkednek az érzelmi kifejezésmódokkal.
- ✓ Ismerkednek az önkontroll módjaival.
- ✓ Helyes erkölcsi magatartásra törekszenek.
- ✓ Megtapasztalják a szociális, esztétikai, erkölcsi érzelmeket.
- ✓ Átveszik a felnőttek érzelmi mintáit.

- ✓ Érzelmeket megpróbálják kezelni.
- ✓ Elsajátítják a szokásokat és a közösségi élet szabályait.
- ✓ Formálódnak kapcsolataik.
- ✓ Próbálkoznak konfliktusaikat kezelni.
- ✓ Alakul énképük, érlelődik identitástudatuk.
- ✓ A közösség hasznos tagjának érzik magukat.
- ✓ Megismerkednek óvodánk hagyományaival.
- ✓ Részt vesznek az ünnepeken, közös rendezvényeken.
- ✓ A mássággal kapcsolatos szemléletük formálódik.
- ✓ Ismerkednek a helyi nemzetiségi hagyományokkal, szokásokkal.
- ✓ Kötődnek a kisebbségi kultúrához.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek fokozott érzelmi biztonságban érzik magukat.
- ✓ Társaik befogadják őket, jól érzik magukat, megtalálják helyüket a közösségben.

10. 2. 3. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek biztonságban érzik magukat az óvodában.
- ✓ Felismerik és kifejezik érzelmeiket.
- ✓ Próbálkoznak érzelmeik kontrollálásával.
- ✓ Elfogadják az adott tevékenységek által megkívánt magatartási formákat.
- ✓ Kialakulóban vannak a helyes erkölcsi magatartás szokásai.
- ✓ A szociális, esztétikai, erkölcsi érzelmeik megalapozódnak.
- ✓ Igényükké válnak a kialakult szokások, melyeknek természetes módon tesznek eleget.
- ✓ Rendelkeznek társas kapcsolatokkal.
- ✓ Énképük életkori és egyéni sajátosságuknak megfelelő.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Felméri helyzetüket a csoportban, érettek az önálló helyzetmegoldásokra
- ✓ Ismernek néhány konfliktuskezelési technikát.
- ✓ Identitástudatuk kialakulóban van.
- ✓ Alakulóban van a másság elfogadásának képessége.
- ✓ A gyermekek aktívan vesznek részt a közös tevékenységekben, örülnek a közösen elért sikereknek.
- ✓ Kötődnek a nemzetiségi szokásokhoz, ünnepekhez, számon tartják azokat.
- ✓ Részt vesznek a Hagyományőrző Kulturális Egyesület gyermektáncsoportjában és rendezvényeiken.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekeknek kialakul környezetükhöz, társaihoz való pozitív viszonyuk.

10.3 Értelmi nevelés és fejlesztés

A családból kikerülő 2-3 éves gyermek jellemző sajátossága a spontaneitás, mely fejleszti a kisgyermek kreativitását, gondolkodását, ezért gondozásba ágyazva, és a gyermeki kíváncsiságra épülve fejleszthető leginkább.

Az óvodás korú gyermek életkori sajátossága az érdeklődés, kíváncsiság. A gyermekek értelmi képességei az óvodában két meghatározó tevékenység – a játék és tanulás – hatására együttesen fejlődnek. A spontán és az óvónők által szervezett, irányított tevékenységek más oldalról, de egymással kölcsönhatásban fejlesztik a gyermekek értelmi (megismerő) képességeit.

Folyamatos megfigyeléssel megismerjük a gyermekek személyiségét, majd erre alapozva segítjük az egyéni fejlődésüket.

Minél sokoldalúbb tevékenység közben megy végbe a fejlődés, annál jobban biztosítja az egyéni adottságok legteljesebb kibontakozását.

A kommunikáció a gyermek környezetével való érintkezésnek, önkifejezésnek, gondolkodásnak legfőbb eszköze. Általa erősödik a gyermek biztonságérzete, növekszik tájékozottsága, gazdagodnak ismeretei, kapcsolatai, fejlődik beszédkézsége, anyanyelvi kultúrája. Az anyanyelv fejlesztése helyes mintaadással kiemelt jelentőségű. Különösen a beszédkedv fenntartására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések érvényesülésére és a válaszok igénylésére kell nagy hangsúlyt fektetnünk.

10.3.1. Feladataink

- ✓ A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve változatos tevékenységekhez biztosítjuk a feltételeket a gyermekek számára.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Ezeken keresztül bővülnek ismereteik a természeti és társadalmi környezetükről.
- ✓ A gyermekeknek az őket körülvevő világból spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit bővítjük és rendszerezzük – különös hangsúlyt fektetve nemzetiségi kultúránkra.
- ✓ A különböző értelmi képességeket az óvodás korban tudjuk jelentősen fejleszteni annak érdekében, hogy az iskolai életre alkalmassá tegyük. Az egyéni képességek figyelembe vételével fejlesztjük az alábbi területeket:
 - Érzékelés: a látás, hallás, egyensúlyérzék és tapintás fejlesztése konkrét cselekvésekhez kötve.
 - Észlelés: az érzékelésre támaszkodva segíti a tapasztalatok általánosítását, belsővé tételét.
 - Emlékezet: a mechanikus emlékezet mellett a gondolati emlékezet fejlesztését és a memória terjedelmének bővítését helyezük előtérbe. Az önkéntelen emlékezettől kiindulva a szándékos emlékezetig juttatjuk el a gyermekeket.
 - Figyelem: fejlesztése kiemelt feladatunk, mert fontos feltétele az értelmi erők fejlődésének. Az önkéntelen figyelemre építünk, mely fokozatosan a szándékos figyelem kialakulásához vezet.
 - Megfigyelés: spontán és tudatos formában a pontosságra törekszünk, pótoljuk a hiányosságokat.
 - Képzelet: a képzelet fejlesztésére is tudatosan odafigyelünk a mindennapi munkánk során.
 - Gondolkodás: a gyermekek gondolkodási műveletei sok tapasztalás és gyakorlás által bontakoznak ki. Az óvodások életében legerőteljesebben a cselekvés és a gondolkodás egységét érvényesítjük.
 - Segítjük kreativitásuk kibontakoztatását.

- ✓ Elősegítjük a gyermeki gondolatok nyelvi kifejezését
 - Helyes mintaadással alakítjuk a kommunikáció különböző formáit: mind a verbális, mind a nonverbális kommunikációt.
 - Figyelmet fordítunk a beszédkezdés fenntartására.
 - Meghallgatjuk a hozzánk forduló gyermekeket.
 - Elősegítjük a gyermeki kérdések érvényesülését, és fontosnak tartjuk, hogy minden esetben választ is kapjanak.
 - Bővítjük szókincsüket.
 - Fejlesztjük kifejezőképességüket.
 - Nagy gondot fordítunk a nyelvtanilag helyes beszéd kialakítására.
 - A nemzetiségi nyelv területén is fontosnak tartjuk a szép beszédpéldát, mellyel fejlesztjük nyelvi képességeiket.
 - Igyekszünk eljuttatni a gyermekeket a beszédmegértés szintjére.
 - Alapszókincset biztosítunk a nemzetiség nyelvén.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése és, fejlesztése területén feladataink:

- ✓ A tanulásban akadályozott, az enyhe értelmi sérült, figyelemzavaros, autisztikus, és beszéd fogyatékos gyerekek integráltan és részleges szegregációs formában vesznek részt az óvodai nevelésben.
- ✓ Az időben észlelt lemaradások, hiányosságok jól korrigálhatók, ezért a korai felismerésre törekszünk.
- ✓ A Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság javaslatai alapján biztosítjuk a gyermekek részére a rendszeres kognitív fejlesztést.
- ✓ Egyéni fejlesztési tervek alapján gyógypedagógiai és differenciáló pedagógiai módszerek segítségével fejlesztő foglalkozást biztosítunk a következő területeken:

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- Motorikus képességek (mozgáskoordináció, testséma, téri és síkbeli tájékozódás, finommozgások, szem-kéz koordináció, grafomotoros készség).
 - Értelmi képességek, részképességek (vizuális és auditív észlelés, differenciálás, figyelem, emlékezet, logikai gondolkodás).
 - Beszéd, kommunikáció (beszédértés, szókincsfejlesztés, verbális és nonverbális kifejezőkészség) A beszédhibák javítására logopédusi segítséget veszünk igénybe.
- ✓ A felkészítés korrektív és preventív.
 - ✓ A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk a gyermek fejlődéséről, az elért eredményekről.
 - ✓ A családokkal együttműködve igény szerint kapcsolatba lépünk segítő szakemberekkel, intézményekkel.

10.3.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekek tapasztalatot szereznek az alábbi területeken:
 - Játéktevékenység
 - Különböző tevékenységformák
 - Lakóhely (Duna-táj megismerése, Sziget élővilága, a falusi életmód megfigyelése.)
 - Helyi népviselet, néptánc, tájnyelv, egyéb nemzetiségi hagyományok
- ✓ Otthonról és az őket körülvevő világból hozott élményeik megjelennek játékukban, társas kapcsolataikban, rajzaikban, beszélgetéseikben.
- ✓ Belső motivációik hatására önálló felfedezéseket tesznek, próbálkoznak, kutatnak, kísérleteznek.
- ✓ A szerzett ismereteik ezek által bővülnek, belsővé válnak.

- ✓ Irányított megfigyelések során sokféle érzékszervi tapasztalatot gyűjtenek.
- ✓ Gyakorlás által fejlődik emlékezetük, figyelmük.
- ✓ Cselekvéseik során átéli a gondolkodás fejlődési fokozatait a cselekvőtől a fogalmi gondolkodás alapjáig.
- ✓ Kialakul és fejlődik kreativitásuk és képzeletük: többek között a vers, mese, - a játék, a bábozás, - a rajzolás, mintázás, kézimunka - beszélgetések által.
- ✓ Az óvónők és a kisgyermeknevelő mintájával és közvetítésével elsajátítják a nyelvtanilag helyes beszédet.
- ✓ Olyan tudatosan szervezett helyzetekben vesznek részt, ahol a beszédkapcsolatok, kommunikációs helyzetek (verbális és nonverbális) kialakulhatnak, kialakulnak.
- ✓ Beszédkedvük megalapozódik, bátran kérdeznek, válaszokat várnak, és kapnak.
- ✓ Meghallgatják egymást és a felnőtteket.
- ✓ Gyakorolják a kommunikációhoz szükséges alapkészségeket: beszédértés, beszédészlelés, kifejezőkészség, szókincsbővítés.
- ✓ Anyanyelvi játékokat végeznek: artikulációs gyakorlatok, légzésgyakorlatok, nyelvgyötrők, történeti sorba rendezés.
- ✓ Ismerkednek a német nemzetiségi nyelv alapjaival (alapszókincs, beszédmegértés).
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlettségüknek megfelelően vesznek részt a különböző tevékenységekben, kommunikációban.

10.3.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Tapasztalatokkal rendelkeznek lakóhelyük és környékük természeti és társadalmi főbb jellemzőiről.
- ✓ Élményeik játékaikban integrálódnak, megjelennek más területeken is.
- ✓ Önálló megfigyeléseket, felfedezéseket végeznek, szerzett ismereteik belsővé válnak.
- ✓ Az észlelt jelenségeket képesek felidézni.
- ✓ Képesek elemi, ok-okozati összefüggések felismerésére, következtetések levonására.
- ✓ Kialakul az analizáló-szintetizáló képességük.
- ✓ Képesek az adott feladatra koncentrálni.
- ✓ Képesek elvonatkoztatni a konkrét dolgoktól.
- ✓ Kombinatív képességük kezd kialakulni.
- ✓ Az érzelemvezérelt megismerés mellett megjelenik a tudatosság.
- ✓ Megalapozódik a szándékos bevésés és felidézés képessége.
- ✓ Kialakul a testséma, a pontos térészlelés, téri tájékozódás.
- ✓ Megértik a felnőttek és társaik megnyilvánulásait, reagálnak rá.
- ✓ Bátran kérdeznek, igénylik a választ.
- ✓ Végig tudják hallgatni mások beszédét.
- ✓ Beszédészlelésük, szókinccsük, kifejezőképességük megfelel életkoruknak.
- ✓ Gondolataikat, érzelmeiket mások számára is érthető formában, megfelelő tempóban, hangsúllyal közvetítik
- ✓ Többnyire kialakul a nyelvtanilag helyes beszéd.
- ✓ Bizonyos alapvető szókinccsel rendelkeznek nemzetiségi nyelven is.
- ✓ Megértik a német nyelven elhangzó kérdéseket, kéréseket.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlettségüknek megfelelően részt vesznek a különböző tevékenységekben és kommunikációban.

11. Az óvodai élet tevékenységformái

11.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely a legtöbb lehetőséget kínálja a gyermek fejlesztésére. Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

A gyermek elemi lelki szükséglete a játék: örömforrás számára. Benne a gyermek külvilágról szerzett tapasztalatai tükröződnek. A játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit, kinyilvánítja érzelmeit, kompenzálja sérelmeit, és újraélheti kellemes élményeit. A gyermek játékában nyomon követhető, hogyan válnak a külső késztetések a gyermek sajátjává, belső indítékaivá. A játék önmagáért való tevékenység, mivel motivációja nem a céljában, hanem magában a cselekvésben van.

A játéktevékenység a gyermekek egész napját átfogja, részben általa valósul meg a szocializáció folyamata. Az érzelmi alapú élmények által a gyermekek egyéni elképzelései, vágyai kibontakoznak. Együttműködésük által lehetőséget kapnak a szabad választásra, önálló döntésre. E tevékenységen keresztül gyakorolhatják a társas együttélés szabályait, elsajátíthatják az udvariassági formákat. Figyelembe veszik egymás igényeit, és tiszteletben tartják azokat. Megtanulják elfogadni társaik kezdeményezéseit. Lehetőségük van kellő tapintattal visszautasítani a nekik nem tetsző szerepeket, szituációkat.

A játékot kísérő érzelmek közlési vágyat ébresztenek. Fokozódik a gyermekek beszédkedve, a szerepekbe való beleéléssel fejlődik az összefüggő beszéd, általa az egész gyermeki személyiség.

A játékfejlődés és más funkciók fejlődése között szoros kapcsolat van.

11.1.1. Feladataink

- ✓ Biztosítjuk azokat a feltételeket, melyek kedvezően hatnak a játék kialakulására, a gyerekek játékkedvére:
 - Megfelelő helyet biztosítunk a játékhoz a csoportszobákban és a zsibongóban.
 - Szép tágas udvarunkat igyekszünk a mozgásos és szerepjátékokhoz alkalmassá tenni. A gyerekek mozgásigényének kielégítéséhez biztonságos és balesetmentes környezetről és eszközökről gondoskodunk.
 - Változatos élmények biztosításával igyekszünk gazdagítani a gyerekek játékötleit.
 - Nyugodt és kiegyensúlyozott légkörben napközben sok lehetőséget és időt biztosítunk a szabad játékra.
 - A játékszerek és eszközök kiválasztásánál fontosnak tartjuk, hogy azok esztétikusak, kellően motiválók és fejlesztő hatásúak legyenek.
 - A bölcsődés korú gyerekek számára biztosítjuk a korosztályuknak megfelelő méretű, esztétikus, figyelmet felkeltő és fejlődést elősegítő játékeszközöket.
- ✓ A kisgyermek első játszótársa a családban is a felnőtt, aki utánozható mintát ad a tevékenységekre.
- ✓ A játékban partnerek vagyunk, alkalmazkodunk a gyerekek igényeihez, hagyjuk kibontakozni kreativitásukat, fantáziájukat.
- ✓ Ösztönözzük, segítjük őket, hogy minél tartalmasabbá, sokoldalúbbá váljon játékuk.
- ✓ Segítjük a magányosan játszó gyermekeket abban, hogy a közös játékba is bekapcsolódhassanak.

- ✓ Kialakítjuk a gyermekekben az együtt-játszáshoz szükséges közösségi és erkölcsi érzelmeket.
- ✓ Figyelemmel kísérjük a játszó csoportok szerveződését.
- ✓ Toleránsan kezeljük a játékokban megjelenő agresszivitást, biztonságot nyújtunk a szorongó gyermekeknek.
- ✓ Kialakítjuk a balesetmegelőző szokásokat, saját és egymás testi épségének védelme érdekében.
- ✓ Igyekszünk felébreszteni a szülők igényét a gyermekükkel való együttjátszásra a bensőséges szülő-gyermek kapcsolat érdekében.

- ✓ Biztosítjuk a népi, nemzetiségi kultúra játékszereinek használatát: rongylabda, festett bölcső, mesekönyv...
- ✓ Felkutatjuk és közvetítjük a tájnyelv hagyományos helyi játékait: höcöggetők, körjátékok.
- ✓ Megismertetjük a játékszerek és cselekvések német elnevezését is.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében eltérő tulajdonságaik, problémáik megismerése alapján kínálunk számukra lehetőségeket és játéktevékenységet, amelyek örömet szereznek számukra, közösségi kapcsolataikat erősítik, elősegítik fejlődésüket a szükséges területeken.
- ✓ Az eszközök, hely, idő, társas kapcsolatok által – sérülés-specifikusan, differenciáltan – egyéni igényeiknek megfelelően és egyéni bánásmód alkalmazásával támogatjuk játékukat.

11.1.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekeknek módjukban áll a játék színtereit igényeiknek, elképzelésüknek megfelelően önállóan átalakítani, mobil és stabil kuckókat létrehozni.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Gazdag élményvilágukat feldolgozzák játéktevékenységük során.
- ✓ Változatos érzelmeiket kinyilváníthatják a játékszituációkban.
- ✓ Ügyelnek játékeszközöikre, maguk és egymás testi épségére.
- ✓ Játékuk során együttműködnek az óvónőkkel, a gondozónővel, szüleikkel, társaikkal.
- ✓ Játékfajták az óvodai élet során:
 - Gyakorló játék: mozgások, cselekvések gyakorlása, halandzsázás-nemzetiségi nyelven is.
 - Szerep vagy szituációs játék: melyben alakulnak a társas kapcsolatok, viselkedési normák és a társakkal szembeni tolerancia. Fejlődik kommunikációs képességük, bővül nemzetiségi szókincsük.
 - Barkácsolás: a játék igényéből kiinduló eszkösteremtő tevékenység. Megismerkednek a népi nemzetiségi játékeszközök elkészítési módjával: rongylabda, fűszálsíp, szövőkeret, stb.
 - Dramatizálás, bábjáték: segítségével a gátlásos gyermekek is megszólalnak. A bábozás a gyermekek környezetükhöz való viszonyát tükrözi, eljátsszák tapasztalataikat, élményeiket. Egyszerűbb bábokat maguk is készíteneek.
 - Építő, konstruáló játékok során a gyermekek különböző alkatrészekből játékszereket, különféle tárgyakat, építményeket hoznak létre.
 - A gyerekek egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi, mozgásos és szabályjátékokat játszanak. Ezek során a gyerekek maguk is létrehozhatnak szabályokat, és be is tartják azokat.
 - Kezdeményezik a megismert magyar és német körjátékokat a csoportszobában és a természeti környezetben egyaránt.
- ✓ Ismerkednek a nemzetiségi kultúra játékszereivel, játékhagyományaival.
- ✓ Megismerik a játékszerek és cselekvéssorok német elnevezését is.

- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeiknek adekvát játékokat ismernek meg az óvónők és társak részvételével is. Változatos játékokban vesznek részt a csoportban és az udvaron is, így a játéktevékenység talaján megvalósulhat a célzott képességfejlesztés.

11.1.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Igényeiknek megfelelően alakítják a rendelkezésükre álló teret
- ✓ Játékukban feldolgozzák élményeiket, tapasztalataikat
- ✓ A gyerekek örömmel játszanak, megtalálják a kedvükre való játéktevékenységeket, játszótársakat.
- ✓ Vigyáznak játékeszközeikre, és egymásra.
- ✓ Megértik és elfogadják társaik és a felnőttek elgondolásait, ötleteit.
- ✓ Alkalmazkodnak társaikhoz, és a játékszabályokhoz.
- ✓ Felmerülő konfliktusaikat megpróbálják önállóan kezelni.
- ✓ A játzó csoportok között szoros és tartós kapcsolat alakul ki.
- ✓ A negatív szerepeket is elvállalják már.
- ✓ Képesek megtervezni és elkészíteni a számukra szükséges eszközöket, és azt játékukban felhasználni
- ✓ Alkotásaikkal szemben egyre igényesebbek, egyéni ötlet alapján önállóan konstruálnak, napokig megőrzik.
- ✓ Ugyanaz a téma több napon keresztül él játékukban – fantáziájukkal bővítve, továbbfejlesztve.
- ✓ Mindennapjaiknak szerves részévé válik a régi, hagyományos eszközök és játékok használata.
- ✓ Játékukban megjelennek a megismert nemzetiségi mondókák, dalok, körjátékok és az ezekhez kapcsolódó kifejezések is. Esetenként megnevezik a játékszereket és cselekvéssorokat német nyelven.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek toleránsan fogadják az eltérő fejlettségi szinten játszó társaikat, akik bevonják játékukba, és szívesen segítik őket.

11.2. Munka jellegű tevékenységek

„Amit csak hallok – elfelejtem
Amit látok – megismerem,
Amit csinállok – megtanulom.”
(Ősi kínai bölcsesség)

Az óvodában a munka a gyermekek számára önként vállalt, örömmel végzett tevékenység. Az óvónő, a kisgyermeknevelő irányításával játékos tevékenységként indul. Nem önmagáért folyik, hanem külső szükségesség indokolja, célja, eredménye van. A munka felelősséggel jár, általa ismereteket, tapasztalatokat szereznek. Gyakorlásával alakulnak a munka elvégzéséhez szükséges képességeik, készségeik. Közösségi kapcsolataik erősödnek. A gyermeki munka tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos pozitív értékelést igényel.

11.2.1 Feladataink

- ✓ Az egyéni sajátosságok figyelembe vételével megteremtjük az önálló munkavégzés lehetőségeit.
- ✓ A gyermekek minden olyan munkát elvégezhetnek – saját személyük és a közösség érdekében – amelyhez kedvük van, és testi épségüket nem veszélyezteti.
- ✓ Építünk a gyermekek önkéntességére, aktivitására, érdeklődésére.
- ✓ A munkához megfelelő méretű, jó eszközöket biztosítunk.
- ✓ Ügyelünk arra, hogy minden gyermek saját tempója szerint végezhesse a rá bízott feladatot.
- ✓ Fontosnak tartjuk, hogy a munkavégzés rendszeres, folyamatos tevékenység legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba.

- ✓ A gyermekek érzékké, hogy munkájukat igénylik, és számon tartják.
- ✓ Örömteli jellegét a folyamatos, pozitív megerősítéssel biztosítjuk.
- ✓ Felhívjuk a szülők figyelmét, hogy otthon is kapjanak a gyerekek fejlettségüknek megfelelő feladatokat.
- ✓ Meghatározott, közösen kialakított mondatmodellek formájában használjuk a nemzetiségi nyelvet.
- ✓ Segítségünkkel a sajátos nevelési igényű gyermekek is lehetőséget kapnak képességüknek megfelelő önálló munkavégzésre.

11.2.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekek munkája játékos tevékenységként indul, mely később igényükké és szokásukká válik.
- ✓ A munka a napi tevékenységük természetes része.
- ✓ A gyermekek önként vállalják, saját tempójukban végzik az adott tevékenységeket.
- ✓ A munkavégzéshez szükséges eszközöket biztonsággal használják.
- ✓ A pozitív megerősítés ösztönzőleg hat munkájukra az óvodában és otthon egyaránt.
- ✓ A munkájuk során sokoldalú tapasztalatokat szereznek.
- ✓ Megfigyelik, utánozzák az egyes munkafogásokat.
- ✓ Önkiszolgáló munkáik: öltözködés, terítés, papír zsebkendő-, WC-használat, fogmosás, tisztálkodási teendők, játékok elrakása, ágyazás stb.
- ✓ Közösségért, társakért végzett munkáik: terítés, asztalbontás, foglalkozási eszközök kiosztása, összesöpítés, szükség esetén teremrendezés, stb.
- ✓ Alkalmoszerű munkák: egy része időről időre ismétlődik (környezet rendjének biztosítása, segítség az óvónőnek, társaknak, növény és

állatgondozás), más részük esetleges (ajándékkészítés, teremdíszítés, egyéni megbízások, téli madáretetés stb.).

- ✓ Értik, végrehajtják az óvónő nemzetiségi nyelven adott utasításait is.
- ✓ Az óvónők segítségével a sajátos nevelésű igényű gyermekek is próbálkozhatnak az önálló munkavégzéssel.

11.2.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Szükség szerint észreveszik és elvégzik az önmagukkal és a közösséggel kapcsolatos tennivalókat.
- ✓ A munka végzése közben természeti és társadalmi környezetükről szerzett tapasztalataik, ismereteik gyarapodnak
- ✓ Nyitottak a feladatok elvégzésére, aktívan közreműködnek
- ✓ Szívesen segítenek a felnőtteknek és egymásnak is
- ✓ Megállapítják az elvégzendő műveletek sorrendjét, indokolják egy-egy feladat szükségességét vagy feleslegességét: pl. növény és állatgondozás
- ✓ Észreveszik, hogy mire van szükség környezetükben, törekednek a harmónia megteremtésére.
- ✓ Egyéni fejlettségükhöz mértén önállóan végzik feladataikat: terítés, tálalás, asztalbontás, székek felrakása, eszközök kiosztása.
- ✓ Képesek arra, hogy a tevékenységet végigvigyék, fejlődik monotónia-tűrésük
- ✓ Alakul reális önértékelésük.
- ✓ Munkavégzésükben kitartóak lesznek, alakul kötelességtudatuk.
- ✓ Megbecsülik a munkát és annak eredményét.
- ✓ Megértik és követik a felnőttek német nyelvű irányítását is.
- ✓ Az óvónők segítségével a sajátos nevelésű igényű gyermekek is képesek az önálló munkavégzésre.

11.3. Tanulás

*„A tanulás... legyen a gyermeknek
... szívdobogató élmény”
(József Attila)*

A gyermekeket tevékenységi vágyuk ösztönzi a tapasztalatszerzésre, cselekvésre, melyek során újabb és újabb felfedezéseket tesznek, azaz tanulnak. Játék közben a gyermek szinte észrevétlenül tanul, tehát a játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere. A játékon belül a motoros, a verbális és a szociális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg.

„A bölcsődés korú gyermekeknél a tanulást a lehető legtágabban kell értelmeznünk: minden olyan tapasztalat-és/vagy információszerzési folyamatot tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.” A tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás, a játék, a felnőttekkel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció.

Az óvodai tanulás azonban szélesebb körű annál, hogy csupán a játékkal való összefüggéseinek keresztül értelmezzük. A nevelési folyamat egésze, azaz minden pillanata alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül spontán vagy irányított módon tanuljanak a gyermekek. Az irányított játékos tanulást különböző műveltségterületek területén szervezett kezdeményezésekkel és foglalkozásokkal valósítjuk meg.

Az óvodában a tanulás folyamatos, mert minden helyzetben utánoz, tapasztal, tevékenykedik a gyermek. Az óvodás korú gyermekek tanulásában a

motoros és a szociális tanulás különös hangsúlyt kap. A szociális tanulás értelmezésébe beletartozik a viselkedési, a magatartási formák szabályainak, normáinak az elsajátítása is. A motoros tanulás során a gyermekek tevékenységeik révén szerzik a legtöbb információt, tapasztalatot.11.3.1.

Feladataink

- ✓ A gyermekek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségének biztosításával megteremtjük számukra a tanulás feltételeit.
- ✓ Megfelelő teret és biztonságos eszközöket kínálunk ehhez a tevékenységhez.
- ✓ Biztosítjuk az utánzási késztetések gyakorlásának lehetőségeit: hely, idő, alkotó légkör.
- ✓ Teret engedünk a gyermekek kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének, megismerési vágyának.
- ✓ A gyermekek cselekvő aktivitására építve, egyéni érdeklődésüknek megfelelő, sokoldalú tevékenységet biztosítunk.
- ✓ A tanuláshoz szükséges beállítódás kialakulásához viselkedésmintát közvetítünk és kívánunk meg.
- ✓ Életkori szintű tapasztalatokhoz juttatjuk a gyermekeket a természeti és társadalmi környezetükről.
- ✓ Segítséget nyújtunk tapasztalataik rendszerezésében és alkalmazásában.
- ✓ Lehetőséget kínálunk a gyermekek számára olyan szituációk átélésére, amelyben megismerhetik a felfedezés, a kutatás örömét.
- ✓ Biztosítjuk a próbálkozás, ismétlés, javítás lehetőségét.
- ✓ A gyerekekkel megismertetjük - a foglalkozások során megszerzett tudást - nemzetiségi nyelven is.
- ✓ Fejlődésben lemaradó gyermekek esetében a hiányosságok pótlására speciális fejlesztési tervet készítünk, ez alapján a gyakorlatban is segítjük őket.

11.3.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ Közvetlen, sokoldalú érzékszervi tapasztalatokat gyűjtenek.
- ✓ A tanuláshoz szükséges eszközöket biztonsággal használják.
- ✓ Élményeket, benyomásokat, ismereteket szereznek és felidéznek, rendszerezik és alkalmazzák azokat.
- ✓ Érdeklődésüknek megfelelően kielégíthetik megismerési vágyukat.
- ✓ Aktívan vesznek részt a különböző tevékenységekben, tanulási helyzetekben.
- ✓ A megfelelő viselkedésmintát utánozzák, megismétlik, lemásolják.
- ✓ Megfigyeléseket végeznek a természeti és társadalmi környezetben
- ✓ Különböző tevékenységekben és szituációkban vesznek részt, melyekben átélnek a felfedezés és kutatás örömeit. Próbálkoznak, javítják magukat.
- ✓ A gyermekek tanulási formái:
 - Utánzásos minta- és modellkövetés
 - Magatartás és viselkedéstanulás
 - Spontán, játékos tapasztalatszerzés
 - Irányított megfigyelés, ismeretszerzés
 - Gyakorlati probléma- és feladatmegoldás
- ✓ A gyermekek szívesen vesznek részt a nemzetiségi nyelven történő foglalkozásokon.
- ✓ A sajátos nevelésű igényű gyermekek egyéni fejlettségükhöz mérten - a speciális fejlesztési terv alapján végzett - foglalkozásokon aktívan részt vesznek.

11.3.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek ismeretei, tapasztalatai megjelennek a gyakorlatban.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Tudják használni a tanuláshoz szükséges eszközöket.
- ✓ Az összegyűjtött ismereteket képesek felidézni, rendszerezni, alkalmazni.
- ✓ Kielégítik megismerési vágyukat – az alapvető korlátokon belül.
- ✓ A tevékenységekben, tanulási helyzetekben aktívak.
- ✓ Vállalkoznak a feladatok végrehajtására, a problémák megoldására.
- ✓ Alakulóban van a tanuláshoz való pozitív viszonyuk.
- ✓ Elsajátítják azokat a viselkedési formákat, amelyek a közös és irányított tevékenységekben való részvételhez szükségesek.
- ✓ Önálló megfigyeléseket végeznek, a jelenségeket változásukban is felismerik
- ✓ A felfedezés, a próbálkozás és tanulás örömteli tevékenység számukra.
- ✓ Képesek önmagukat ellenőrizni, javítani.
- ✓ A spontán tanulástól fokozatosan eljutnak a szándékos tanulás irányába.
- ✓ A tanuláshoz szükséges beállítódás kialakulóban van.
- ✓ Alkalmazzák a megszerzett tudást nemzetiségi nyelven is.
- ✓ A sajátos nevelésű igényű gyermekek egyéni képességeikhez mértén maximálisan fejlődjenek.

11.4. Vers, mese

*„A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít,
mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését”*

(ÓNP, 1989.)

Az érzelmi biztonság megadásának fontos eszközei a többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. Ezek ritmusokkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket adnak. Közvetítik az anyanyelv sajátos ritmusát, dallamát, hangzóvilágát. A dúdolt, ritmikus mondókák, vigasztaló játékok a felnőtt barátkozását, feltétlen elfogadását jelentik a kisgyermeknek.

A gyermekekben a mesék, versek által meghatározó élményként alakul ki az anyanyelvhez való viszony. A mese áll legközelebb az óvodás gyermek szemléletmódjához és világképéhez. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, és egyben feloldást és megoldást kínál. A mese a gyermek érzelmi-értelmi és etikai fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában – tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatairól, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákról. A mesehallgatás örömforrás, mely belső képi világot elevenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A mindennapos mesélés a kisgyermek mentális szükségletének elmaradhatatlan eleme. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermekek nagy érzelmi biztonságban érzik magukat, ami által e tevékenység is kedveltté válik számukra.

Nagyon fontosnak tartjuk a népi és irodalmi művek megismertetését, valamint nemzetiségi kultúránk nyelvi hagyományainak közvetítését.

11.4.1. Feladataink

- ✓ Minden nap mondókázunk, verselünk, mesélünk a gyermekeknek, így számukra napi élménnyé válik az irodalommal való találkozás, melyhez ismétlődő szokásokat alakítunk ki.
- ✓ A környezet változásait és az aktualitásokat figyelembe véve választunk igazi értéket képviselő irodalmi alkotásokat, mely megfelel programunk szellemiségének.
- ✓ A mese- és versválasztásnál figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, fejlettségi fokát.
- ✓ Ezeket az értékeket az óvónők, a kisgyermeknevelő élményszerű előadással, kifejező gesztusokkal közvetítik mind magyar, mind német nyelven
- ✓ Megismertetjük a gyermekekkel a népköltészet és a mai gyermekirodalom alkotásait.
- ✓ Közvetítjük a népi mondókák hangzóvilágát, ritmusát, dallamát.
- ✓ Megszerettetjük a verseket, megéreztetjük a bennük rejlő zeneiséget.
- ✓ Megismertetjük, a népmesék sajátos fordulatait, hangulatát, humorát.
- ✓ Lehetőséget biztosítunk kedvenc meséik eljátszására is.
- ✓ A tevékenységhez megteremtjük a megfelelő légkört, helyet, és eszközöket, pl.:öltözékek, tarisznya, kalap, kötő, „tutyi”, stb.
- ✓ Különböző anyanyelvi játékokkal ismertetjük meg a gyermekeket.
- ✓ A gyermekek számára a könyvespolcon elérhetővé tesszük a különböző magyar és német mesekönyveket, lapozgatókat.
- ✓ A német nemzetiségi irodalom alkotásainak közvetítésével erősítjük a nemzetiséghez való érzelmi kötődést
- ✓ Nemzetiségi óvónőink beszédkulturája modellértékű német nyelven is.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek – az érzelmi problémákkal küszködő, beilleszkedési- és magatartászavaros – esetében kihasználjuk az irodalmi művekben rejlő fejlesztő lehetőségeket.

11.4.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A vers, mese a gyermekek egész napos tevékenységében bármikor előfordul az egyes csoportokban kialakult szokások szerint.
- ✓ A gyermekeknek értékeket képviselő irodalmi élményekben van részük.
- ✓ Részt vesznek az óvónő által kezdeményezett magyar és német nyelvű szervezett foglalkozásokon.
- ✓ Megismerik a népi mondókák hangzóvilágát, a versek ritmusát, dallamát.
- ✓ A gyermekek kezdetben befogadók, később előadók is.
- ✓ A mesehallgatásban, mesélésben a gyermeki félelmek oldódnak, segítséget adnak az indulatok feldolgozásához is.
- ✓ A gyermekeknek módjuk nyílik cselekvések megfigyelésére, eljátszására, és érzelmeik kifejezésére: testtartással, mimikával, tekintettel, gesztusokkal.
- ✓ Gazdag fantáziájukkal új meséket is alkotnak, kedvenc meséiket eljátsszák.
- ✓ Aktív résztvevői az anyanyelvi játékoknak.
- ✓ Képeskönyveket nézegetnek, önállóan alkotnak szöveget, esetenként mindkét nyelven „halandzsáznak”.
- ✓ Mondókáznak, verselnek nemzetiségi nyelven is.
- ✓ A német nyelvi hagyományok ápolása által kötődnek a nemzetiségi kultúrához.
- ✓ Az irodalmi élmények által formálódik a sajátos nevelési igényű gyermekek viselkedéskultúrája.

11.4.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek az egész nap folyamán várják, kérik a vers és a mese élményeket, ezáltal megszeretik az irodalmi alkotásokat.
- ✓ Megszilárdulnak a mesemondáshoz kapcsolódó szokásaik.
- ✓ A gyermekek irodalmi értékeket képviselő élményekkel rendelkeznek.
- ✓ Szívesen vesznek részt az óvónő által kezdeményezett magyar és német nyelvű foglalkozásokon.
- ✓ Megszeretik a népi mondókák hangzóvilágát, a versek ritmusát, dallamát.
- ✓ Önállóan is szívesen verselnek. Sok mondókát ismernek mindkét nyelven, melyet játék közben szívesen mondogatnak (pl. babaringatás, főzőcske).
- ✓ A vers által közvetített mondanivalót, érzelmet, hangulatot kezdik felfogni.
- ✓ Vannak kedvelt mesehősek, kedvenc meséik, melyeknek motívumai megjelennek játékaikban, bábozás és dramatizálás közben. Ezáltal félelmeik oldódnak, indulataikat könnyebben feldolgozzák.
- ✓ Esetenként önállóan kezdeményezik irodalmi élményeik eljátszását.
- ✓ A szerepek el tudják osztani és felvállalják azokat. Beszédüket természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- ✓ Képesek koruknak megfelelő színházi előadás cselekményének követésére.
- ✓ Alkothatnak esetenként a fantáziameséket, melyeket szívesen eljátszanak.
- ✓ Az anyanyelvi játékok aktív résztvevői.
- ✓ Vigyáznak a könyvekre, kedvelt meséjüket képről is azonosítják, elmesélik.
- ✓ Tudnak mondókákat, verseket nemzetiségi nyelven is.
- ✓ Kötődnek a nemzetiségi kultúrához a német nyelvi hagyományok ápolása által.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek viselkedéskultúrája az irodalmi élmények által formálódik.

11.5. Ének, zene, énekes játék

„Hozzon a gyermeknek mindenki, amit tud: játékot, zenét, örömet”

(Kodály Zoltán)

A gyermekek érzelmi életének kialakulásában, a művészeti nevelésen belül a zene „léleknevelő” hatása, személyiségformáló ereje kiemelkedően fontos óvodánk számára.

A zenei érdeklődés felkeltése és fenntartása gyermekeink számára, a környezet hangjainak megfigyelése által történik. Formáljuk zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat az éneklés, és zenélés által. Az élményt nyújtó közös éneklések, zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét átélve az énekes játékok örömeit.

A népdalok éneklése, a nemzetiségi gyermektáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvodai ének, zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

11.5.1. Feladataink

- ✓ A dalok, mondókák által erősítjük a gyermekek érzelmi biztonságát, kötődését (különösen a beszoktatás időszakában).
- ✓ Az örömteli zenei tevékenységek által elősegítjük, hogy a gyermekek szívesen kezdeményezzenek éneklést, mondókázást.
- ✓ Megismertetjük a gyermekeket a népi gyermekdalokkal, gyermekjátékokkal, mondókákkal, egyszerű tánclépésekkel, melyek a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Figyelembe vesszük a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait, mely meghatározza a dal- és mozgásanyag kiválasztását. A bölcsődés korú gyermekek számára Forrai Katalin Ének a bölcsődében c. könyvből válogatjuk a mondókákat és a dalokat.
- ✓ Szép, tiszta éneklésre szoktatjuk a gyermekeket (népi dalos játékok, illetve néhány komponált gyermekdal által).
- ✓ Fejlesztjük zenei képességeiket, készségeiket: hallás-, ritmusérzék, zenei emlékezet.
- ✓ Kihasználjuk a nap során adódó spontán lehetőségeket a közös éneklésre, zenélésre.
- ✓ Zenehallgatással felkeltjük a gyermekek zenei érdeklődését.
- ✓ A táncos mozgásos játékhöz kapcsolásával kialakítjuk a gyermekek esztétikus mozgáshoz való igényét.
- ✓ A magyar népzenei hagyományok mellett megismertetjük a német nemzetiség zenei hagyományait is.
- ✓ Az idősebb nemzedéktől gyűjtött német nemzetiségi gyerekdalokkal gazdagítjuk zenei élményeiket.
- ✓ Megteremtjük a hartai tánc-hagyományok megismerésének lehetőségét (Hagyományőrző Tánccsoport).
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésénél fő feladatunk a nyelvi kommunikáció megalapozása mellett a zenei anyanyelv kialakítása, többek között mintaszerű, pontos előadásmóddal.

11.5.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ Játékuk közben kedvükre mondókáznak, spontán éneklük a megismert dalokat, dallamokat próbálgatnak.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ A zenei tanulásuk utánczason alapul. Kezdetben az óvónővel, a kisgyermeknevelővel: lovagoltató, altató, arc-, kéz-, ujj-játékok, később társaikkal hagyományos és önmaguk által kitalált játékokat játszanak: körjátékok, páros szökdécselők, táncok, stb.
- ✓ A gyermekek környezetükben megfigyelik, felismerik a különböző zajokat, zörejangokat, különböző dallam- és ritmusjátékokat játszanak.
- ✓ Szabadidőben és foglalkozásokon is megismerik és gyakorolhatják a ritmushangszerek használatát.
- ✓ Szöveghez ritmust és dallamot, zenéhez mozgást improvizálnak.
- ✓ A tiszta, szép éneklés, a zenélés részévé válik a gyermekek mindennapi tevékenységében.
- ✓ Zenehallgatás során műzenei élményeket is szereznek.
- ✓ Az élményt nyújtó közös zenei tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét.
- ✓ Tánc és dalos játékok közben gyakorolják a nagymozgásokat.
- ✓ A közös énekes játék közben fejlődik esztétikai ízlésük.
- ✓ Jeles napokhoz, ünnepekhez kapcsolódó énekes népszokásokat eljátszanak (Márton nap, Mikulás,).
- ✓ Megismerik a helyi német nemzetiség zenei- és mozgáskultúráját.
- ✓ Szívesen éneklük és eljátsszák a megismert tájnyelvű dalokat, játékokat.
- ✓ Egyes ünnepeink során bemutatják a tanult nemzetiségi táncokat is.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek óvónők segítségével próbálkoznak a zenei anyanyelv elsajátításával.

11.5.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Tudnak dalokat, mondókákat előadni, szívesen játszanak dalos gyermekjátékokat.
- ✓ Próbálkoznak dallamalkotással, zenéhez mozgást improvizálnak.
- ✓ Érzékenyek a természet és környezet hangjára, felismerik ezeket, megkülönböztetik a hangszínek finom eltéréseit
- ✓ A ritmushangszereket önállóan használják, esetenként maguk is készíteneik.
- ✓ Felismernek néhány gyakoribb hangszert látás és hallás alapján is.
- ✓ Jó szövegkiejtéssel megfelelő ritmusban, tisztán énekelnek.
- ✓ A bemutatott élőzenét, műzenei szemelvényeket figyelmesen hallgatják.
- ✓ Zenei képességeik, készségeik: hallás, ritmusérzék, zenei emlékezet – koruknak megfelelő.
- ✓ Örömeiket lelik a közös éneklésben, játékokban, esztétikus mozgásra törekednek.
- ✓ A dalos játékok által fejlődik mozgáskultúrájuk, irány- és térérzékük.
- ✓ Ismernek a népi szokásokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó dalos játékokat, táncokat.
- ✓ Szívesen éneklük a német nemzetiségi dalokat, énekes játékokat.
- ✓ Tudnak és bemutatnak néhány nemzetiségi táncot.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek az ének, a zene, és tánc hagyományok aktív részeseivé válhatnak.

11.6. Rajzolás, mintázás, kézi munka

A rajzolás, mintázás, kézi munka az óvodai élet egészét átszövő folyamat, amely különböző részterületeken keresztül hat a gyermekekre. Csak az a gyermek képes ábrázolni, újraalkotni a környezetében lévő dolgokat, aki alaposan megfigyeli és ismeri azokat. Ezt a folyamatot követi a megjelenítési késztetés: a manuális tevékenység. Ezen tevékenységek segítik a gyermekek térforma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk és kreativitásuk fejlődését. Alakul szép iránti igényességük, nyitottságuk, esztétikai érzékenységük. Eközben szinte észrevétlenül fejlődik finommotorikájuk. Maga a tevékenység öröme a fontos, nem az eredménye. Törekszünk elfogadni a gyermekek alkotásait olyannak, amilyenek ők elképzelik, véleményünkkel is megerősítve azokat.

Minden anyag, eszköz, technika, amellyel ebben az életkorban megismerkednek, egy életen át elkíséri őket.

11.6.1. Feladataink

- ✓ A gyermeki vizuális tapasztalatszerzéshez biztosítjuk a feltételeket: hely, idő, eszköz, élmény.
- ✓ A nap bármely szakaszában rendelkezésükre állnak az eszközök, anyagok, amelyek az alkotó tevékenységükhöz szükségesek.
- ✓ Biztosítjuk azokat a lehetőségeket, alkalmakat, amelyek gazdagítják a gyermekek élmény és fantáziavilágát.
- ✓ Olyan óvodai légkört biztosítunk, ahol a manuális tevékenység örömet okoz.
- ✓ Megismertetjük a gyermekeket minél több új technikával, anyaggal, eszközzel.

- ✓ A lehetőségek figyelembe vételével megismertetjük a gyermekeket a számukra élvezhető, befogadható műalkotásokkal.(festmények, kisplasztikák, fafaragások...)
- ✓ Egyéni képességekhez, fejlettséghez igazodva segítjük a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló, térbeli tájékozódó képesség kialakulását.
- ✓ Elősegítjük a természet színeire, formáira való rácsodálkozást, annak képi kifejezését.
- ✓ Közvetlen környezetünk formálásával esztétikai értéket közvetítünk.
- ✓ Egymás alkotásainak értékelésére, megbecsülésére törekszünk.
- ✓ A tevékenység öröme számunkra az elsődleges, nem a végeredmény.
- ✓ Közvetítjük a gyermekeknek a népi- nemzetiségi kultúra értékeit:
 - A hartai bútorfestés szín- és motívumvilága.
 - A nemzetiségi népviselet jellegzetességeit.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekeknél törekszünk a hiányosságok kompenzálására a környezet vizuális megismertetése által.

11.6.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ Vizuális tapasztalatokat szereznek, témákat élményeikből, természeti és társadalmi környezetükből merítenek.
- ✓ Természetes megnyilvánulásuk a firkálás, rajzolgatás, formaalakítás.
- ✓ Naponta festenek, gyurmáznak, plasztikai munkákat készítenek, vágnak, ragasztanak, hajtogatnak, stb.
- ✓ A technikákkal, anyagokkal játékosan ismerkednek.
- ✓ Meseélményeikhez kapcsolódó illusztrációkat, bábokat készítenek – fejlődik fantáziaviláguk.
- ✓ Minden manuális tevékenység öröm és sikerélmény számukra.

- ✓ Részt vesznek a községünkben szervezett különböző kiállításokon, tárlatokon, ismerkednek a műalkotásokkal.
- ✓ A gyerekek is alkotnak, alkotásaikkal díszítik környezetüket.
- ✓ Társaiknak és hozzátartozóiknak ajándékot készítenek, megbecsülik azokat.
- ✓ Térbeli tapasztalatokat gyűjtenek a rendezgetések, barkácsolás és építgetés során, ezeket a kép síkján is ábrázolják.
- ✓ A természet színeire, formáira rácsodálkoznak, s ezek képi kifejezőmódjukban is megjelennek.
- ✓ Kapcsolatba kerülnek a népművészettel, alkalmazzák annak a gyermekek által végezhető változatait pl.: gyöngyfűzés, szövés, fonás, stb.
- ✓ Megismerik a helyi nemzetiség népművészetének szín- és motívumvilágát.
- ✓ Megtekintik a Helytörténeti Gyűjteményt.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek bekapcsolódnak a környezet vizuális megismerésébe, és fejlettségüknek megfelelően próbálkoznak a kifejezőmóddal.

11.6.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Vizuális tapasztalatokkal rendelkeznek a természeti és társadalmi környezetükből.
- ✓ Ezen élményeikből merítik a témáikat alkotó tevékenységükhöz.
- ✓ Szeretnek rajzolni, festeni, barkácsolni, vágni, stb.
- ✓ Tudják alkalmazni a megismert technikákat, biztonságosan használják az ábrázolás eszközeit.
- ✓ Fejlett fantáziavilággal rendelkeznek (meseélmény, bábkészítés).
- ✓ Formaábrázolásuk változatos, az emberábrázolásban megjelennek a részelemek is.
- ✓ Megnevezik a színeket, azok sötét és világos árnyalatait.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Tárgyakat saját elképzeléseik alapján díszítenek, önálló elképzeléseiket megvalósítják.
- ✓ A rajzolás, mintázás, kézimunka során a gyermekek megfelelő képi-plasztikai kifejezőképesség birtokába jutnak.
- ✓ Véleményük van saját és társaik „műveiről”, vizuális élményeikről is képesek önállóan véleményt mondani.
- ✓ Rendelkeznek koordinált szem- és kézmozgással.
- ✓ Kiállításokon, tárlatokon ismerkednek a műalkotásokkal.
- ✓ Bátran, ötletesen alakítják környezetüket.
- ✓ Ajándékokat készítenek, megbecsülik azokat.
- ✓ Szónek, fonnak, stb. a népi motívumok alapján.
- ✓ Felismerik, tisztelik a helyi nemzetiség népművészetének alkotásait, alkalmazzák annak szín- és motívumvilágát.
- ✓ Ismerik a Helytörténeti Gyűjteményt.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek bekapcsolódnak a környezet vizuális megismerésébe, és fejlettségüknek megfelelően kifejezik magukat.

11.7. Mozgás

A mozgás a gyermekek legtermészetesebb megnyilvánulási formája. A gyermekek mozgásfejlettsége képet ad általános fejlettségükről a fejlődésük tempójáról.

A mozgásos játékok, és a torna fejlesztik a gyermekek természetes mozgását, testi képességeiket: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében. A mozgáskultúra mellett segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést és alkalmazkodóképességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.

A gyermekeknek a legmegfelelőbb tevékenységi forma segítségével – a tervszerű, rendszeres mozgással – a mozgás szeretetére épülő, egészséges életvitelt, életmódot alapozzuk meg.

11.7.1. Feladataink

- ✓ Biztosítjuk a gyermekek egészséges fejlődése érdekében azokat a feltételeket, melyek elősegítik, hogy megfelelő mozgástapasztalatokat szerezzenek.
- ✓ Mozgáskészségüket úgy alakítjuk, hogy szervezetük teherbíróvá, ellenállóvá és alkalmazkodó-képessé váljon.
- ✓ Tornával, mozgásos játékokkal fejlesztjük a testi képességeket, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség.
- ✓ Segítjük a gyermekek helyes testtartásának, szép, összerendezett mozgásának kialakulását.
- ✓ A mozgáskultúra fejlesztése mellett fontos a térbeli tájékozódás, a helyzetfelismerés, döntés, az alkalmazkodóképesség fejlesztése.
- ✓ Segítjük a testséma kialakulását, szem-kéz, szem-láb koordináció alakulását.

- ✓ Fejlesztjük a finommozgásokat, segítjük a lateralitás kialakulását.
- ✓ Tehetségigéretes gyermekeknek egyéni feladatok biztosítása
- ✓ Mozgással, tornával felerősítjük és kiegészítjük a gondozás- és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- ✓ Megismertetjük a gyermekeket német mozgásos és szabályjátékokkal.
- ✓ Az utasítások egy részét közösen elfogadott mondatmodellekkel nemzetiségi nyelven is közvetítjük.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek részére szervezett tevékenységek során segítjük a szükséges mozgásminták elsajátítását.
- ✓ A korrekciós helyzeteket egyéni fejlettségükhöz igazítjuk.

11.7.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekek mozgástapasztalataikat a különböző mozgásos tevékenységek: séták, dalos-, szabály-, körjátékok, futó-, fogójátékok, versengések során szerzik.
- ✓ Tapasztalatot szereznek egyéni teljesítőképességükről.
- ✓ Mozgáskészségük fejlődik az alábbiak által:
 - gimnasztikai gyakorlatok (járás, futás, ugrás, dobás)
 - egyensúlygyakorlatok (támaszkodás, függés, kúszás, mászás, gurulás, bújás, stb.)
 - tartásjavító gyakorlatok
 - egyénre szabott játékos mozgások
 - természetes mozgások
- ✓ Mindezt:
 - különböző eszközökkel (labda, babzsák, szalag stb.)
 - teremben, tornatérben, illetve szabadban
 - minden nap gyakorolják.
- ✓ Térbeli tapasztalatokat szereznek.

- ✓ Új mozgásformákat próbálnak ki, egyénileg gyakorolják (nagymozgás, finommotorika).
- ✓ Ismerkednek testfelépítésükkel, fejlődik mozgáskoordinációjuk.
- ✓ Gyakorolják a jobb-bal megkülönböztetését.
- ✓ Megismernek néhány német mozgásos- és szabályjátékot.
- ✓ A helyi nemzetiség nyelvét a felnőtt által adott utasításokban állandó mondatmodellek formájában hallják és követik.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeihez mérten próbálkoznak a mozgásos tevékenységekkel.

11.7.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek mozgástapasztalatokat szereznek a különböző mozgásos tevékenységek által.
- ✓ Igénylik a rendszeres testmozgást, mozgásos tevékenységeket, sétákat, stb.
- ✓ A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban és tornában egyaránt.
- ✓ Új mozgásformákat próbálnak ki, egyénileg gyakorolják. (nagymozgás, finommotorika)
- ✓ Növekszik teljesítőképességük, kitartásuk, állóképességük.
- ✓ Mozgásuk a különböző tevékenységek során összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- ✓ Fejlődik tér- és időbeli tájékozódó-képességük.
- ✓ Alakul helyes testtartásuk. .
- ✓ Testsémájuk kialakul.
- ✓ Egyéni és csoportos versenyjátékokat játszanak, a szabályokat betartják, egymással is betartatják, alakul a „csapatszellem”.
- ✓ Ismerik az irányokat, tudnak térben tájékozódni.

- ✓ Ismernek néhány német mozgásos- és szabályjátékot. Értik, követik az óvónő német nyelven adott utasításait is.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeikhez mérten végzik mozgásos tevékenységeiket.

11.8. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során tapasztalatokat szereznek a közvetlen és tágabb természeti-emberi-tárgyi környezetről. A valóság felfedezése során alakul pozitív érzelmi viszonyuk a természethez, az emberi alkotásokhoz. Tanulják meg azok védelmét és az értékek megőrzését.

A gyermekek, miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a környezetben való, életkoruknak megfelelő, biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek. Megismerik a szülőföld, az ott élő emberek, hazai táj, a helyi néphagyományok, szokások és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulják ezek szeretetét, megőrzését is. A Duna közelsége nagy kincs a községben élő emberek számára. Festői szépségű kirándulóhely, amely adottságot mi is igyekszünk kihasználni. Egész év folyamán lehetőséget kínál élményszerzésre, amely során figyelemmel kísérhetjük az évszakok változásának hatását a természetre: erdő növényzete, állatvilága, víz, vízpart élővilága.

A környezettel való ismerkedés a gyermekek fejlődését alapvetően befolyásoló folyamat, melynek során bővülnek és mélyülnek ismereteik a külső világ tevékeny megismerése által. A falusi életmódból adódóan lehetőségünk van közvetlenül megfigyelni környezetünk növény-és állatvilágát, az itt élő emberek mezőgazdasági tevékenységét: állatgondozást, földművelést, növénytermesztést.

A gyermekek környezetével való kapcsolata mindig a felnőttek közvetítésével, az óvodapedagógus tudatos irányításával valósul meg. Arra törekszünk, hogy a gyermekek észrevegyék és megértsék, hogy az ember és a természet szoros kölcsönhatásban áll egymással. Környezeti adottságunkat eszközként használjuk fel a környezettudatos magatartás kialakításában.

11.8.1. Feladataink

- ✓ A gyermekek számára segítséget nyújtunk abban, hogy az őket körülvevő világot megismerjék.
- ✓ A megismerési folyamatban a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk, alkalmat adunk a minél több érzékszervvel való megtapasztalásra, a felfedezés örömeinek átélésére.
- ✓ Az élményszerzéshez időt, helyet, eszközöket biztosítunk.
- ✓ A gyermek tapasztalataira támaszkodva nyújtunk új ismereteket, a meglévőket mélyítjük, rendezzük.
- ✓ A gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire építve a természet szépségeire rácsodálkozó gyermekeket nevelünk. Kihasználjuk a pillanat adta lehetőséget is.
- ✓ Közvetítjük a gyermekeknek a szülőföld, és közvetlen környezetünk természeti és társadalmi értékeit, annak megőrzésére, védelmére nevelünk: Duna-part, annak élővilága, településünk és környéke, Helytörténeti gyűjtemény, népviselet, nemzetiségi nyelv és - hagyományok, szokások, a népművészet, a helyi bútorfestés szín- és motívumvilága.
- ✓ Átörökítjük a falusi életmód jellemzőit: állatgondozás, földművelés, növénytermesztés.
- ✓ Az évszakokhoz kapcsolódó természeti és társadalmi ünnepeket megfelelő érzelmi tartalommal töltjük meg.
- ✓ Felvesszük a kapcsolatot a környezeti nevelést támogató, a környezetvédelmet megvalósító országos és helyi szervekkel: MME, Duna-kör, helyi Madárvédő Egyesület. Szakembereik elméleti és gyakorlati programot szerveznek a gyermekeknek. (pl.: madármegfigyelés, virágosítás, faültetés, rovarok, fák felismerése stb.)

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Személyes példán keresztül a környezetünk tisztaságának, harmóniájának megóvására, a környezet szeretetére nevelünk.
- ✓ A kultúrált, biztonságos életvitel szokásainak kialakítására törekszünk.
- ✓ Igyekszünk alakítani a gyermekekben az elfogadott viselkedési formákat, érzelmi és erkölcsi viszonyokat a természethez.
- ✓ Közvetítjük a gyermekeknek a helyi nemzetiségi kultúra értékeit:
 - Helytörténeti Gyűjtemény (a mindennapi élet, a gazdálkodás, a kézművesség használati eszközei).
 - Társadalmi szokások, ünnepek (lakodalom, disznótor, stb.).
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekeknél törekszünk egyéni hiányosságaik kompenzálására a külső világ minél többoldalú megismertetése által.

11.8.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekek tapasztalatokat szereznek természetes környezetükben (Dunapart, állatok, növények, évszakokhoz kapcsolódó különböző jelenségek és emberi tevékenységek, munkák), és a társadalmi környezetükben egyaránt (községünk ismerete).
- ✓ A témától függően folyamatos (évszakok, időjárás) vagy alkalmi jellegű (egy-egy érdekes jelenség, cselekvés) megfigyeléseket végeznek
- ✓ Élményeket, új ismereteket szereznek lakóhelyükön. Ezeket elmélyítik, rendszerezik az óvónők és a külső szakemberek segítségével.
- ✓ Kísérleteket végeznek: a természeti jelenségekkel és a környezetvédelemmel kapcsolatban is (pl.: a víz tulajdonságaival ismerkedve – fagyás, olvadás; levegő, vizek szennyezettsége, stb.) Összefüggéseket keresnek a jelenségek között.

- ✓ Felfedezik a természeti és emberi környezet közötti összefüggéseket. Meglátják a természet csodáit (állatok és kicsinyeik, az élet apró pillanatai, természeti képződmények, szivárvány, stb.).
- ✓ Közvetlen tapasztalatot gyűjtenek a felnőttek munkájáról, annak eredményéről (mindennapi élet munkahelyen és otthon).
- ✓ Séták alkalmával megismerik és gyakorolják a közlekedési szabályokat.
- ✓ Gyakran ellátogatnak: a Helytörténeti Gyűjteménybe, különböző kiállításokra, rendezvényekre.
- ✓ Az évszakokhoz kapcsolódó természeti és társadalmi ünnepeket érzelmeiken keresztül élik meg.
- ✓ Megszeretik környezetüket; szépítik, alakítják: pl. kertészkedés, növények ápolása, élősarok kialakítása, akvárium gondozása.
- ✓ Télen gondoskodnak az óvoda környékén megjelenő madarokról, megfigyelik a madáretető vendégeit.
- ✓ Gyakorolják a környezettudatos magatartást (emberekkel, állatokkal, növényekkel, való viszony, bánásmód).
- ✓ Megismerik és megőrzik a régi idők hagyományait, szokásait, a nemzetiségi kultúra kincseit.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek a felnőttek segítségével részt vesznek a külső világ sokoldalú, tevékeny megismerésében.

11.8.3. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük által tapasztalatokkal rendelkeznek közvetlen és tágabb természeti és társadalmi környezetükről.
- ✓ A gyermekek, miközben felfedezik környezetüket, olyan tapasztalatok birtokába jutnak, melyek a környezetben való biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- ✓ Lakóhelyükről konkrét információkkal rendelkeznek.
- ✓ Megismerik a szülőföld, a hazai táj szépségét. Tanulják annak szeretetét, védelmét is (kötődnek a községhez, a benne élő emberekhez, a Duna-parthoz, a kedvelt kiránduló- és játszóhelyeikhez).
- ✓ Eligazodnak a hónapok, napok, napszakok váltakozásában.
- ✓ Ismerik az évszakok körforgását, a hozzájuk kapcsolódó jelenségeket.
- ✓ A természeti és társadalmi ünnepeket érzelmeiken keresztül élik meg.
- ✓ Kísérleteik, megfigyeléseik során felismerik az egyes természeti jelenségek, valamint az ember és társadalom közötti összefüggéseket, egyszerű következtetéseket vonnak le.
- ✓ A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonyuk alakul ki a természethez, az emberi alkotásokhoz.
- ✓ Különböző rendezvényeken, kiállításokon vesznek részt.
- ✓ Aktívak környezetük alakításában, szépítésében (növény- és állatgondozás, madárvédelem, kertészkedés, stb.)
- ✓ Alapvető ismeretekkel rendelkeznek a különböző foglalkozásokról.
- ✓ Megértik a felnőttek munkájának fontosságát, tisztelik annak eredményét.
- ✓ Alakul környezettudatos magatartásuk.
- ✓ Tudják: születési idejüket, szüleik, testvéreik nevét, lakcímüket, ismerik az óvodához vezető utat, lakóhelyüket.
- ✓ Ismerik és betartják az alapvető közlekedési szabályokat.
- ✓ Ismerik a helyi néphagyományokat, szokásokat, és a tárgyi kultúra értékeit, törekednek azok megőrzésére.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeikhez mértén részt vesznek a külső világ tevékeny megismerésében.

11.9. Matematikai tartalmú tapasztalatok

A gyermekek aktivitásuk és érdeklődésük során tapasztalatokat szereznek a közvetlen és tágabb természeti - emberi - tárgyi környezet formai, mennyiségi téri viszonyairól.

A hozzánk kerülő kisgyermek már rendelkezik bizonyos matematikai élményekkel. Az óvodai nevelés során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jutnak.

A matematika hozzájárul a gyermekek külvilágról szerzett tapasztalatainak feldolgozásához, képességeik fejlődéséhez, alapot biztosít az iskolai tanuláshoz.

11.9.1. Feladataink

- ✓ Játékosan, rengeteg cselekvéssel, minden érzékszervüket megmozgatva juttatjuk a gyermekeket elemi matematikai ismeretekhez.
- ✓ Spontán és szervezett formában megfelelő alkalmat teremtünk a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre.
- ✓ Kialakítjuk a gyermekek téri és síkbeli tájékozódását (jobb-bal megkülönböztetése, haladási irányok, névutók pontos használata, testséma, térpercepció)
- ✓ Felfedeztetjük, hogy a tárgyak, személyek összehasonlíthatók, szétválogathatók különböző tulajdonságaik szerint:
 - mennyiségi (több, kevesebb, ugyanannyi, számlálás, párosítás.)
 - kiterjedésbeli (nagyobb, hosszabb, magasabb, nehezebb, becslés, mérés).
- ✓ Matematikai műveletekkel ismertetjük meg a gyerekeket: elvétel, hozzáadás, bontás, osztályozás, variációs lehetőségek.

- ✓ Észrevetetjük a gyermekekkel az azonosságokat, különbözőségeket, a sorozatokban a szabályt, ritmust.
- ✓ Megismertetjük a gyerekekkel alapvető geometriai formákat,
- ✓ Problémahelyzetek létrehozásával fejlesztjük a gyerekek logikus gondolkodását (igaz-hamis ítéletek, logikai összefüggések), problémamegoldó képességét.
- ✓ Megismertetjük a gyerekekkel a matematikai kifejezések egy részét német nyelven is.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekeknél – az ezen a területen nehézséggel küzdő – segítjük a matematikai gondolkodás kialakulását.

11.9.2. A gyermekek tevékenységei

- ✓ A gyermekek játszva, aktív cselekvőként sajátítják el a koruknak megfelelő matematikai ismereteket.
- ✓ Tárgyakat, személyeket hasonlítanak össze, osztályoznak szabadon, vagy megadott tulajdonságok szerint.
- ✓ Tapasztalatokat szereznek síkban és térben.
- ✓ Megfigyelik az azonosságokat, különbözőségeket.
- ✓ Rendeznek mennyiségi és formai, kiterjedésbeli tulajdonságok szerint, saját vagy megadott szempontok alapján.
- ✓ Matematikai tartalmú tapasztalatokat szereznek.
- ✓ Logikai összefüggéseket észlelnek.
- ✓ Sorba rendeznek valamilyen szabályosság szerint; sorozatokat alkotnak.
- ✓ Mérnek, összemérnek hosszúság, tömeg, űrtartalom szerint.
- ✓ Építések, alkotások során ismerkednek a geometriai elemekkel.
- ✓ Nemzetiségi nyelven is számlálnak, összehasonlítanak. Használják a téri tájékozódáshoz szükséges kifejezéseket.

- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeiknek megfelelő matematikai tevékenységeket végeznek.

11.9.3 A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- ✓ Képesek a különböző matematikai ismeretek elsajátítására.
- ✓ Tudnak jól ismert tulajdonságok szerint válogatni, összehasonlítani.
- ✓ Létrehoznak több, kevesebb ugyanannyi mennyiségű halmazokat.
- ✓ Meg tudják fogalmazni a hasonlóságokat és különbözőségeket.
- ✓ Ismerik, és helyesen használják az összehasonlítást kifejező szavakat.
- ✓ Megfelelően tájékozódnak síkban, térben és időben.
- ✓ Értik és pontosan használják az irányokat ill. helyeket kifejező névutókat.
- ✓ Felismerik a mennyiségi, alaki, téri viszonyokat.
- ✓ Ismerik és megnevezik az egyszerűbb geometriai formákat.
- ✓ Tudnak elemeket sorba rendezni megadott szempont szerint.
- ✓ Képesek elemi matematikai műveletek végzésére, mérésekre.
- ✓ Gondolataikat szóban is kifejezik, értik és használják az alapvető matematikai kifejezéseket.
- ✓ Eldöntik az egyszerű ítéletek igaz vagy hamis voltát.
- ✓ Megértik és végrehajtják az óvónő nemzetiségi nyelvű kérdéseit, kéréseit.
- ✓ Számlálnak német nyelven is. Megfelelően használják a téri tájékozódáshoz szükséges kifejezéseket.
- ✓ A sajátos nevelési igényű gyermekek képességeiknek megfelelő matematikai gondolkodásra képesek.

11.10. Ünnepeink, hagyományaink, jeles napok óvodánkban

- ❖ **„Erntedankfest” – szeptemberben.** Betakarítási ünnepünkön játékosan, versekkel, mesékkel, jelenetekkel ismerkedünk az ősz jellemzőivel, az „ősz kincseivel, a betakarítási szokásokkal. A szülők által elkészített vidám, esztétikus zöldségek és gyümölcsök kóstolása hozzájárul az egészséges táplálkozási szokások formálásához.
Minden csoport részvételével és a tagóvodával közösen ünnepelünk.

- ❖ **Állatok napja – október 4.** Óvodásainkkal az e témához kapcsolódó mondókákat, verseket, dramatikus játékokat, dalokat, találós kérdéseket játszunk. A különféle technikákkal elkészített képeiken kifejezik érzelmi viszonyukat az állatokhoz, tükröződnek az eddig összegyűjtött tapasztalataik. Erre az alkalomra csoportonként készülünk. A képekből és a gyermekek által gyűjtött kincsekből közös kiállítást rendezünk.

- ❖ **„Martinstag” – Márton nap: november 11.** Ezen a napon összevonva jelenik meg a német és magyar hagyomány. Árnyjátékkal eljátsszuk Márton legendáját az óvónők német énekével kísérve. A szülők segítségével közös vendéglátást rendezünk nagycsoportosaink és családjuk valamint tagóvodánk gyermekei és szülei részére. Hagyományosan libazsíros kenyérral, teával, süteménnyel várjuk vendégeinket. Lampionos, énekes felvonulással fejeződik be az esti programunk.

- ❖ **Mikulás – december 6.** hagyományos ünnepünket minden csoportban a szülők bevonásával tartjuk meg. Minden gyermeknek a Mikulás oszt csomagot, melynek beszerzéséről a szülők gondoskodnak.

- ❖ **Karácsony – december 20. körül.** Minden csoport kis műsorral járul hozzá a közös ünnephez. A karácsonyfa körül együtt énekel az összes óvodásunk szüleikkel, nagyszüleikkel.

- ❖ **Farsang – februárban.** A gyermekek jelmezbe öltöznek, feldíszítik csoportszobáikat. Zenés mulatságot rendezünk.

- ❖ **Nemzeti ünnepünk – Március 15.** A csoportok önállóan készülnek fel a megemlékezésre. Zászlót, kokárdát, dekorációt készítenek, ellátogatnak az emlékműhöz. A mindenkori nagycsoportosok hagyományosan Kiskőrösre utaznak, Petőfi Sándor szülőházához.

- ❖ **Húsvét – március, április.** Hagyományos ünnep, melyre a gyermekek csoportonként készülnek: pl. tojásfestés, locsolóvers tanulása, dekoráció.

- ❖ **Anyák napja – május eleje.** Minden csoportunk önállóan, verssel, dallal, ajándékkal köszönti az édesanyákat és a nagymamákat.

- ❖ **Erdei óvoda – a Víz világnapja, a Föld napja, a Madarak és fák napja, és a Környezetvédelmi világnap** kapcsán több napon keresztül programokat szervezünk az óvodások részére a Duna-parton. A környezeti nevelés szakértő kolléganő különböző játékos feladatokat gyűjt össze erre az alkalomra, melyek közül a csoportvezető óvónők válogathatnak. A környezetvédelemmel foglalkozó külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük. A zárónapon a szülők készítenek számunkra bográcsban ebédet.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

❖ **Családi nap.** Egész napos, nyitott programot szervezünk a családoknak. Játékos vetélkedőkön, családi versengéseken vehetnek részt. A gyerekeknek különböző játékos tevékenységet kínálunk (ugrálóvár, arcfestés, barkácsolás, célbadobás, horgászás, stb.). Az óvoda dolgozói mesejelenetet adnak elő. Rendszeresen vendégünk egy-egy előadóművész is. Évente más-más jellegű kiállítást rendezünk (bohóckiállítás, kézműves-munkák bemutatója, stb.). Rendezvényünkre meghívjuk partnereinket is (a fenntartó képviselőjét, az iskolavezetést, partnertelepülésünk óvodájának dolgozóit, alapítványunk kuratóriumának vezetőségét). Ingyen ebédet kínálunk, amit egy kedves ismerősünk megfőz (munkája felajánlás). Egész nap folyamán büfé áll vendégeink rendelkezésére, melyben a szülők segítenek.

❖ **Nagycsoportosok búcsúzója – június eleje.** A kisebb gyerekek versekkel, dalokkal elbúcsúznak az iskolába készülő nagycsoportosoktól. A nagyok elköszönnek társaiktól, az óvó néniktől és dadus néniktől, és az óvodától. Emlékkül ajándékot kapnak az óvó néniktől.

12. Kapcsolataink

12.1. Család– Óvoda

Munkánkban évtizedek óta jó színvonalon valósul meg az óvoda és a család együttműködése. A családban és az óvodában nevelkedő gyermekekért mind a két környezet felelős. Az óvoda csak a családdal együtt, a családi nevelés funkcióját erősítve tudja nevelő szerepét betölteni. A kapcsolat alakításában az óvoda a kezdeményező. Igyekszünk egységes alapelveken nyugvó együttműködést kialakítani. A szülőkkel naponta találkozunk, illetve szükség szerint telefonon vagy levelezés útján lépünk kapcsolatba.

Ugyanilyen fontos feladatnak tartjuk a kisgyermeknevelő és a család közti partneri kapcsolat kialakítását, mely elősegíti a gyermek harmonikus fejlődését.

12.1.1. A kapcsolattartás, együttműködés formái:

- Beiratkozás
- Az óvodakezdés előtti időszakban a szülő és gyermeke alkalmoszerű látogatásai az óvodában, ismerkedés az új környezettel.
- Családlátogatás: Az óvónők, a kisgyermeknevelő látogatása a családnál – a családi nevelés megismerése, anamnézis-felvétel, személyes kapcsolat kialakítása.
- A bölcsődés korú gyermekeknél az üzenő füzetbe történő bejegyzések
- Szülői értekezletek:
 1. Tanévnyitó: nevelési elveink, helyi programunk, hagyományaink, házirendünk ismertetése.
 2. Tanévzáró: a nevelési év tapasztalatainak összegzése. (az iskolába készülő gyermekek szüleinek tájékoztatása)

3. Alkalmoszerű: aktualitásnak megfelelően bármikor.

- A szülői szervezet vezetőinek és megbízottjainak megválasztása, éves programjának összeállítása, a kapcsolódási pontok meghatározása.
- Beszoktatás: igény szerint, rugalmasan a szülővel együtt történik.
- Az ünnepek és az óvodai élet kiemelkedő és alkalomszerű eseményeinek szervezése a szülők bevonásával a Helyi Pedagógiai Programunk szerint történik.
- „Munkadélutánok”, melyeket hagyományos ünnepeinkhez, illetve a „Családi nap” rendezvényünkhöz kapcsolódva szervezünk.
- Család-óvoda-iskola kerekasztal: tavasszal a nagycsoportos gyermekek szüleinek, az általános iskola vezetőinek és tanítóinak részvételével az iskolába lépéssel kapcsolatos tájékoztatót, beszélgetést tartunk.
- Nyílt napok: a szülők igénye szerint a március-áprilisi időszakban lehetőséget adunk a szülőknek arra, hogy az óvodai életbe alaposabb betekintést nyerjen.

12.2. Óvoda – fenntartó

Fenntartónk Harta Nagyközség Német Nemzetiségi Önkormányzata, amely feladat-ellátási kötelezettsége körében gondoskodik az óvodai nevelésről. Nemzetiségi Önkormányzatunk alapvető szándéka egy racionális struktúrában működő, megújulni képes, jó eredményeket mutató, gyermek-és pedagógus-központú nevelési-oktatási intézményhálózat működtetése, melybe beilleszthető a bölcsőde működtetése.

Az óvoda zavartalan és kiszámítható működése, és a fenntartói döntések szakszerűsége érdekében fontos szerepet tulajdonítunk az együttműködésnek. Lényeges, hogy számunkra egyértelmű legyen az önkormányzat oktatáspolitikai

koncepciója, és a Képviselő Testület is korrekt tájékoztatást kapjon az intézményvezetőtől.

Ennek érdekében rendszeresen és kölcsönösen találkozunk a különböző fórumokon:

- Testületi és bizottsági ülések (havonta)
- Vezetői megbeszélések (alkalmanként)

12.3. Óvoda - Iskola

Együtműködésünk alapja az a közös törekvés, hogy az óvodából az iskolába történő átmenet zavartalan legyen.

12.3.1. Az együttműködés tartalma, módja:

- Februárban közös szülői értekezletet tartunk az iskolavezetéssel és a tanítókkal az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében.
- Nagycsoportosainkkal ellátogatunk az 1. osztályokba.
- Tanév elején az óvónők meglátogatják az iskolában volt nagycsoportosaikat.
- Az iskola egyes rendezvényein nézőként részt veszünk a gyerekekkel: Ráday Napok, sportversenyek.
- Az iskolás korosztály szívesen jár vissza az óvoda „Családi Napjára”.

12.4. Óvoda – gyermekorvos, védőnői szolgálat

A gyermekorvos és a védőnők a megszületés pillanatától figyelemmel kísérik a gyermekek fejlődését. Az óvodában is rendszeresen szűrővizsgálatokat

végeznek. Amennyiben problémát, fejlődési rendellenességet tapasztalnak, megfelelő szakvizsgálatra irányítják a gyermeket.

Esetenként meghívjuk őket szülői értekezleteinkre, ahol egészségmegőrzéssel kapcsolatos tanácsokat adnak. Készséggel állnak rendelkezésünkre bármilyen gyermeket vagy felnőttet érintő/ kompetenciájuk alá tartozó/ probléma esetén.

12.5. Óvoda – zeneiskola

12.5.1. Az együttműködés tartalma, módja:

- Óvodás gyermekeink a – szülők igénye alapján – zeneóvodába járnak heti 1 alkalommal.
- Néhány óvodásunk a gyermek néptánccsoport foglalkozásaira jár (szülők kívánságára).
- Alkalmanként ellátogatunk a zeneiskola által szervezett előadásokra, rendezvényekre.

12.5.2. Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

- Időnként a zeneiskolás növendékeket illetve tanáraikat hangszeres bemutatóra hívjuk meg az óvodába.

12.6. Óvoda – pedagógiai szakszolgálat intézményei

Az óvodában folyó nevelőmunka nem lehet eredményes a pedagógiai szakszolgálatok nélkül, melyek segítséget nyújtanak a gyermeknevelési, fejlesztési gondjainak feltárásához, megoldásához, az óvodában nem korrigálható hátrányok kiegyenlítéséhez.

12.6.1. A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottság

A Bizottság – szülői kezdeményezésre – szakértői és rehabilitációs tevékenység keretében megvizsgálja a hozzájuk irányított gyermekeket, és javaslatot tesz a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd és más fogyatékos gyermekek ellátásának módjára.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése óvodánkban integráltan – fejlesztési szakirányú végzettségű pedagógus által – különleges gondozás keretében történik. A Bizottság szakembereivel szakmai-konzultációs kapcsolatban vagyunk.

12.6.2. Pedagógiai szakszolgálat

A beilleszkedési zavarral, magatartási, lelki, pszichés problémákkal küzdő gyermekeket a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereihez küldjük vizsgálatra. Ez is szülői kezdeményezésre indul.

A szükséges segítséget a gyermek részére terápiás foglalkozásokon biztosítják. A szülők és pedagógusok részére javaslatokat tesznek a gyermek fejlődése érdekében.

Szükség esetén közreműködnek annak eldöntésében, hogy a gyermek elérte-e a tankötelezettség teljesítéséhez szükséges fejlettséget.

12.6.3. Logopédiai ellátás

Sok óvodás gyermek küzd kisebb-nagyobb beszédhibával. Ahhoz, hogy zavartalanul meg tudják kezdeni az iskolai tanulmányokat, szükségük van a korrekcióra. Az óvodába kijáró logopédus segít a beszédindítás folyamatában, a beszédhibák javításában, a nyelvi-kommunikációs zavarok javításában.

12. 7. Óvoda – Dél-alföldi Regionális Módszertani Bölcsőde

Szakmai segítséget nyújtanak a 2-3 év közötti gyermekek gondozásában-nevelésében.

Továbbképzéseket, konzultációs napokat szerveznek az óvodapedagógusok és a gondozónők részére.

12.8. Óvoda – nem közoktatási intézmények és szakemberek

A különböző intézményekkel, civil szervezetekkel, helyi vállalkozókkal kapcsolatot tartunk. Az óvoda különböző programjaira, rendezvényeire meghívjuk tagjaikat. A felsorolt szervezetek profiljukhoz és lehetőségeikhez mértén segítik az óvoda működését: anyagiakkal, munkájukkal, felajánlásaikkal. Támogatásuk sokat jelent tárgyi eszközeink fejlesztésében, ezáltal az óvodás gyermekek lehetőségeinek és élményeinek gazdagításában, fejlődésük elősegítésében.

- Hétszín-virág Harta Közhasznú Alapítvány az óvodás gyermekekért
- Idősek Klubja
- Hagyományőrző Kulturális Egyesület
- Helytörténeti Gyűjtemények, Képtár
- Duna-kör, helyi Madárvédő Egyesület
- Helyi gazdasági társulások, kisvállalkozások, üzletek
- Hartai lakosok

13. Alapellátáson kívüli speciális szolgáltatások

13.1. Nevelési időben szervezett szolgáltatások

- Logopédia (hetente 2 alkalommal a beszédhibás gyermekek számára – kijáró logopédus segítségével)
- Mese- és bábelőadások, zenés műsorok különböző előadók közreműködésével (kéthavonta)

13.2. Nevelési időn kívül szervezett szolgáltatás

- Zeneóvoda (hetente 1 alkalommal, szülői igény alapján a nagycsoportos gyermekek részére)

14. Gyermekvédelem

A preventív gyermekvédelem lényege, hogy megelőzze, elhárítsa, enyhítse azokat az ártalmas környezeti tényezőket, amelyek gátolják a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A preventív gyermekvédelem egyik legfontosabb intézménye az óvoda. Itt töltik a gyermekek életük jelentős részét, így fejlődésük minden hiányossága, zavara megjelenik az intézményben.

A gyermekvédelmi munka koordinátora a gyermekvédelmi felelős. Szorosan együttműködik a község Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat munkatársával.

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának okai:

- Munkanélküliség
- Alkoholizmus
- Szülői inkompetencia
- Szülői agresszió
- Aluliskolázottság
- Pszichés és fiziológiai elhanyagoltság mind a szülő, mind a gyermek esetében

Az okok feltárásában az óvodapedagógus az elsődleges jelző.

A veszélyeztetettség leggyakoribb tünetei a gyermekeknél:

- Kommunikációs zavarok
- Fáradékonyság
- Mozgáskoordinációs problémák

- Testi elhanyagoltság
- Alultápláltság
- Érzelmi disszonancia
- Túlfokozott agresszió
- Zárkózottság
- A beilleszkedés zavarai

A gyermekvédelmi munka célja:

- Az óvodai gondozás-nevelés folyamatában a prevenció megvalósítása.
- A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásának segítése.
- A problémák feltárása, kezelése, megoldásokra törekvés a gyermeki jogok érvényesítése érdekében.
- A másság elfogadása, elfogadtatása másokkal is.
- A gyermekek testi-lelki egészségének megóvása, a családi nevelést kiegészítve.

Feladataink az óvodában:

- A prevenciós program keretein belül megismertetjük és érvényesítjük a gyermeki-szülői jogokat az óvodában.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk az érintett gyermekek szüleivel.
- Biztonságos, nyitott óvodai környezetet alakítunk ki.
- Segítséget nyújtunk a családoknak az őket megillető kedvezményekhez való hozzájutásban.

A gyermekvédelmi munka segítése érdekében a következőket tesszük:

- Elősegítjük a gyermekek felzárkóztatását.
- Figyelmet fordítunk a tehetséggondozásra.

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

- Egészségvédő, mentálhigiénés programokat szervezünk és kínálunk.
- Segítjük a szülőket az eredményesebb szülői szerep betöltésében.
- Szükség esetén szakemberekhez fordulunk.
- Konkrét esetben felvesszük a kapcsolatot társszerveinkkel.
- Javaslatot teszünk a gyermekvédelembe vételére.

A hatékony gyermekvédelmi munka érdekében a következő tevékenységformákat tervezzük:

- A halmozottan hátrányokkal küzdő gyermekekkel óvodánkban szakember foglalkozik: fejlesztő, differenciáló pedagógus.
- Mentálhigiénés programok az óvodai dolgozók számára a lelki stabilitás érdekében
- Rendszeres családlátogatások a problémás esetekben.

A Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatnál dolgozó munkatárssal igény szerinti kapcsolatot tartunk, folyamatosan tájékoztatjuk, közösen segítjük a rászoruló gyermekeket

Társszerveink, melyek a gyermekvédelem hatékonyságát segítik:

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Szociális előadó (a Polgármesteri Hivatalban)
- Az önkormányzat Szociális Bizottsága
- Védőnők
- Gyermekorvos
- Általános Iskola
- Művelődési Ház
- Könyvtár

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde

6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

Kiemelt fontosságú feladatának tartja nevelőtestületünk, hogy az esélyegyenlőség biztosításával, a gyermekek mindenekfelett álló érdekének figyelembe vételével, a gyermeki jogok érvényre juttatásával, a gyermekvédelmi törvény szellemében végezzük munkánkat.

A gyermekvédelmi feladatokat az óvodában mindannyian szívügyünknek tekintjük.

15. Dokumentációs rendszerünk

15.1. Munkaterv

Tervezési időkerete : 1 nevelési év

15.2. Az óvodapedagógusok dokumentációja

15.2.1 A csoportnapló Tervezési időkerete: 1 év,

Tartalmazza:

- ✓ Óvodapedagógusok, dajka neve
- ✓ A gyermekek adatai
 - Névsor
 - Gyermekek jelei
 - Életkor és nem szerinti összetétel
 - Gyermekek névsora korcsoportok szerint
 - Gyermekek születésnapja hónapok szerint
- ✓ Hetirend, napirend
- ✓ Eseményterv
- ✓ A csoport működésével kapcsolatos adatok
 - Családlátogatások regisztrálása
 - Személyi változások
 - Nyitva tartás
 - Óvodavezetői látogatások regisztrálása
- ✓ A nevelőmunkával kapcsolatos feladatok
 - Tematikus terv
 - Nevelési terv
 - Beszoktatási terv
 - Éves nevelési terv
 - Egészséges életmód alakítása

- Egészséges életvitel, mozgás, testi képességek,
testápolás, étkezés, öltözködés, pihenés,
egészségmegőrzés, edzés
- Érzelmi nevelés, szocializáció, közösségi nevelés
Érzelmi nevelés, szocializáció, közösségi nevelés
- Értelmi nevelés, kommunikáció
Értelmi képességek, kreativitás, ismeretszerzés,
tapasztalatszerzés, rendszerezés, kommunikáció
- Játék
- Munka
- Tanulás

15.2.2. A gyermekek egyéni fejlesztésének dokumentációi:

- Anamnézislap (2. sz. melléklet)
- Egyéni fejlődést mérő lap (3.sz. melléklet)

16. Érvényességi rendelkezések

A helyi nevelési program érvényességi ideje a nevelőtestület határozata alapján:

A helyi nevelési program módosításának lehetséges indokai:

- Hálózatbővítés, leépítés
- Szervezeti átalakítás
- Ha egyéb érdekegyeztető fórum, módosítást javasol
- Köznevelési törvény módosítása
- Jogszabályváltozás
- Fenntartó által meghatározott feladatváltozás

❖ Írásbeli beterjesztést tehet:

- Nevelőtestület
- Szülői szervezet – SZMK
- Fenntartó

❖ A módosítás:

- Nem érinti hátrányosan a közoktatási feladatok ellátását
- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározottak fölötti tartalmak a nevelőtestület jóváhagyásával változtathatók

Előírások a programmódosítás előterjesztésére:

Írásbeli előterjesztés:

- Óvodavezetőnek
- Nevelőtestületre

17. Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot a nevelőtestület
elfogadta:

dátum: 2023. 08. 11

Gschubertné Kúh Helga

A nevelőtestület képviselője

A Pedagógiai Programot a Szülői Munkaközösség
véleményezte, elfogadásra javasolta:

dátum: 2023. 08. 11

Kabócsa Katalin

SZMK vezető

A Pedagógiai Programot Harta –Dunatétlen intézményfenntartó, Társulás
véleményezte, elfogadásra javasolta:

dátum: 2023. 08. 11

.....
D. M.

Társulás elnöke

A Pedagógiai Programot a Német Nemzetiségi Önkormányzat véleményezte,
elfogadásra javasolta:

dátum: 2023. 08. 11

.....
Fröhlich Helga

Önkormányzat Elnöke

Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde
6326 Harta, Bajcsy-Zs. u. 3. Telefon: 06 78-507-075, email: oviharta@gmail.com

Jóváhagyás

A Hartai Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde Pedagógiai Programját jóváhagyom.

Harta, 2023. 08. 11.

Hus Lászlóné Gunyiés Dóra
óvodavezető

